

LETO XXXIII / ŠTEVILKA 8, 9, SEPTEMBER 2001 / POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 2380 SLOVENJ GRADEC / CENA 660 TOLARJEV

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

J E S E N   N A   K O R O Š K E M

U V O D N I K

GOZDNO GOSPODARSTVO IN ŽAGA MUŠENIK

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec ima v razvojni strategiji delniške družbe namen razširiti svojo dejavnost na področje primarne predelave. Že v letu 2000 smo z lastnimi kapacitetami v CLS Otiški vrh in MELES Radlje ter na žagi Duroles v Dravogradu razžagali 13.000 m³ oblovine. Tako smo že sedaj pomemben ponudnik in dobavitelj žaganega lesa na Koroškem.

V letošnjem letu smo se odločili to ponudbo še povečati. Od sredine septembra letošnjega leta smo od Lesne Žage Mušenik - v stečajju, najeli proizvodne prostore in pripadajoče zemljišče, med tem ko je strojna oprema za razrez in obdelavo lesa v Žagi Mušenik že nekaj let v lasti Gozdnega gospodarstva.

Za ta korak smo se odločili tudi zaradi vse manj ugodnih tržnih razmer na področju prodaje oblovine. Žage na območju Koroške imajo iz leta v leto več težav, predvsem zaradi zastarele tehnologije in pomanjkanja likvidnih sredstev za financiranje zalog in proizvodnje. V zadnjem obdobju je tudi zmanjšano povpraševanje po lesu, predvsem zaradi zmanjševanja gradbene dejavnosti v Nemčiji in nekaterih drugih evropskih državah ter povečani ponudbi lesa iz vzhodnih predelov Evrope.

V Gozdnem gospodarstvu, ki je največji ponudnik okroglega lesa na Koroškem, imamo seveda zaradi tega posredno težave s poslovanjem. Povečujejo se nam zapadle terjatve do kupcev, povečujejo stroški prevozov in hlodovina v tem času zgublja na vrednosti zaradi nepravočasne predelave. Vse skupaj nam poslabšuje pretok denarja in poslabšuje poslovne rezultate družbe.

Z našo prisotnostjo na žagi v Mušeniku želimo doseči optimalno logistiko, ki se začne že z odhodom gozdarja v gozd, preko sečnje, spravila in prevoza oblovine ter manipulacije okroglega in žaganega lesa. Načrtujemo optimalno trženje s kvalitetno ponudbo ter dobavo žaganega lesa iglavcev za znane in posebej zahtevne kupce.

Le s takšnim pristopom bomo kljub zastareli tehnologiji in stari opremi, ki pa je še vedno enakovredna slovenskim povprečnim razmeram, ohranili konjunkturo prodaje lesa, cene in ostale prodajne pogoje za hlodovino iglavcev v slovenskem prostoru.

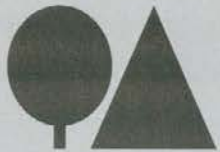
Na območju zgornje Mežiške doline je precej velikih gozdnih posestnikov in želimo si dobro in korektno poslovno sodelovanje z njimi.

Z zagonom žage je dobilo priložnost tudi nekaj ljudi za zaposlitev in seveda odpirajo se nadaljnje možnosti razvoja lesne predelave na tem delu Koroške.

**DIREKTOR
GOZDNEGA GOSPODARSTVA SLOVENJ GRADEC d.d.
SILVO PRITRŽNIK, univ.dipl.inž. gozdarstva**

GOZDARSTVO

ŽAGA MUŠENIK - NOVA LOKACIJA PREDELAVE LESA GOZDNEGA GOSPODARSTVA SLOVENJ GRADEC

BORUT TASIČ

Sedež poslovne enote je na upravi podjetja v Slovenj Gradcu. Predelava in trgovanje pa je razdeljeno na 3 dele in se vrši na treh lokacijah in sicer: Predelava na žagi Meles, Predelava na žagi Duroles, Trgovanje z suhim lesom za mizarstvo.

Na lokaciji MELES Radlje vršimo razrez debele hlodovine jelke in smreke in sicer za potrebe sušenja žaganega lesa. Mesečno predelamo za namen sušenja cca 100 m³ hlodovine.

Les primerno manipuliramo in skladiščimo na osnovi naročil kupcev in kasneje odpremimo v sušilnico žaganega lesa.

Na lokaciji ŽAGA DUROLES Vič pri Dravogradu imamo sklenjeno z zasebnikom Kudrnovsky Dušan s.p. pogodbo o poslovnem sodelovanju za razrez hlodovine. Naše poslovno sodelovanje traja 4 leta in imenovana žagalnica žaga samo za potrebe našega podjetja. Razrez poteka po sistemu naročniške proizvodnje za znanega kupca.

Največji delež surovine predelamo za namene konstrukcijskega lesa in prodamo na domačem in tujem trgu. Gre za konstrukcijski les višjega cenovnega razreda, kjer se zahteva izrecno kvaliteten smrekov les, ustrezno kvaliteten obdelan.

Večina naročil je izjemno zahtevna, saj se poleg strogih kriterijev kvalitete in obdelave lesa, zahtevajo predvsem veliki preseki in dolžine.

Mesečno predelamo na žagi Duroles cca 500,00 - 600,00 m³ hlodovine. Surovino za razrez kupi poslovna enota od PE Gozdarstvo in PE Odkup lesa. Trgovanje s suhim lesom poteka na lokaciji Meles Radlje, kjer pripravljamo suh in svež les predvsem za potrebe mizarstva. V podjetju imamo z najemom sušilnice organizirano lastno sušenje lesa in prav tako pripravljamo les za znane kupce. Kupci so proizvodna in trgovska podjetja doma in v tujini.

Prodaja je organizirana veleprodajno, se pravi na osnovi kamionskih naročil. Na zalogi imamo žagani les smreke, bora,

Ena izmed dejavnosti Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec d.d. je tudi primarna predelava in trženje žaganega lesa. Ob reorganizaciji podjetja v letu 1999 je bila oblikovana nova poslovna enota z navedeno dejavnostjo.

Z leve: Borut Tasič, Fredi Miler, Peter Špan, Franc Ošlak, Zlatka Skarlovnik, Matjaž Voler, sedi Hamdija Aldžić

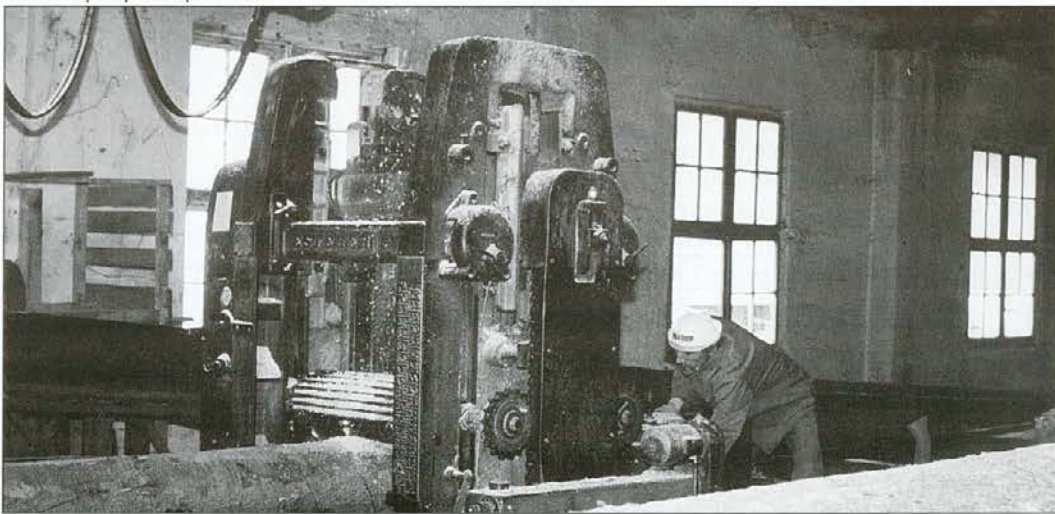

Borut Tasič - vodja predelave lesa

Obnovljen polnojarmenik

Delo na robilniku

macesna, bukve in drugih trdih listavcev, tako da je praktično možno v roku 10 dni dobiti večino vrst lesov.

Mesečne količine prodanega suhega lesa se gibljejo med 100 - 150,00 m³.

Naši kupci so večidel domači mizarji in ostali kupci. Suh les prodajamo praktično po celotni Hrvaški, predvsem pa dobro sodelujemo s kupci iz hrvaškega Primorja in sicer na področju od Dubrovnika do Pule.

Kupci nas poznajo po možnosti stalnih dobav macesnovega lesa najrazličnejših dimenzij. Del surovine za sušenje pridobimo z razrezom lastne hlodovine, del žaganega lesa pa odkupimo od raznih dobaviteljev doma in v tujini.

V eni izmed naslednjih številok bodo objavljene fotografije najzanimivejših objektov, v katere je bil vgrajen les iz koroških gozdov in ga je naše podjetje prodalo raznim kupcem (od Vukovarske katedrale, cerkve na otoku Mljetu, mestno kopališče v Splitu, planšarskih hišic iz doline Trente in še mnogo drugih).

Nova lokacija - ŽAGA MUŠENIK:

Glede na naše prodajno tržišče in večjo koncentracijo hlodovine na območju Črne na Koroškem, je vodstvo podjetja sprejelo odločitev, da vzame v najem zemljišče na lokaciji Žaga Mušenik d.o.o. v stečaju in tako poveča količine na predelavi lesa, kar je tudi srednjeročen gospodarski cilj poslovanja našega podjetja.

Stroji in strojna oprema so bili že prej v lasti Gozdnega gospodarstva. Z dnem 16.08.2001 je bila sklenjena najemna pogodba in pričeli smo z obnovo objekta in zemljišča in z remontom strojev. Obnovitvena dela smo izvajali v okviru lastnih razpoložljivih kapacitet delavcev.

Pri obnovi objekta in zemljišča so delali predvsem delavci iz invalidskega podjetja GG INPO d.o.o., remontna dela strojev pa delavci PE Servisi in zunanji izvajalci.

Poudariti je potrebno, da je bilo stanje strojev in objekta ob prevzemu katastrofalno. Do predvidenega roka 10. 09. 2001 smo uredili objekt in stroje do takšne mere, da smo lahko pričeli z delom. Zavedamo se, da bo potrebno še nekaj časa in predvsem denarja, da bo vzpostavljeno optimalno stanje. Nujna pa bodo tudi vlaganja v posodobitev proizvodnje in s tem povečevanje učinkov.

Glede na tehnološko ureditev proizvodnje smo na novo zaposlili 5 delavcev. Delavci prihajajo iz domačega kraja in so razporejeni na naslednja delovna mesta:

ZLATKA SKARLOVNIK	vodja proizvodnje
MATJAŽ VOLER	vodja stroja - gater
FREDI MILER	vodja stroja - robilnik
FRANC OŠLAK	vodja stroja - VOLVO
HAMDİJA ALDŽIĆ	zlaganje lesa
PETER ŠPAN	zlaganje lesa

Tudi v tem obratu bo proizvodnja organizirana naročniško in sicer za potrebe znanega kupca. Žagali bomo pretežno trame z prežaganim in izžaganim scem.

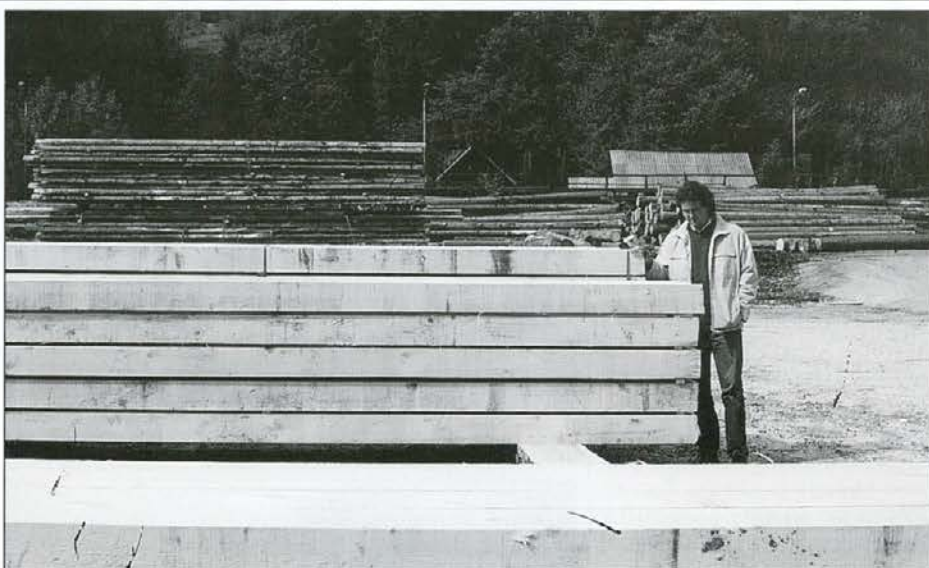
Vzporedno bomo izdelovali tudi vse ostale

Vodja proizvodnje
Zlatka Skarlovnik

Vodja stroja polnojarmenik

Pripravljeni so že prvi trami za italijansko tržišče

Nova slika organizacije poslovne enote:

PREDELAVA LESA GG

Vodja PE: Borut Tasić

ŽAGA MUŠENIK

Zlatka Skarlovnik
Matjaž Voler
Franc Ošlak
Fredi Miler
Hamdija Aldžić
Peter Špan

ŽAGA DUROLES

kooperant

TRGOVINA

Z MIZARSKIM LESOM

sortimente, ki so potrebni za izdelavo ostrešja.

Količina hlodovine, ki jo želimo predelati na lokaciji Žaga Mušenik je cca 1000 m³ mesečno. Potrebno hlodovino za razrez bomo na žagi kupili od PE Gozdarstvo in PE Odkup lesa. Glede na to, da v okviru našega podjetja uspešno deluje služba za odkup lesa od kmetov želimo, da bi večina hlodovine potrebne za razrez bila pripeljana na žago od zasebnih lastnikov (še posebej s območja Mežiške doline). Kmetom bomo tudi v bodoče zagotavljali korektno sodelovanje, redno plačevanje in dodatne ugodnosti pri dobavi žagovine ali

kakšnih drugih storitev na žagi.

V ponedeljek, 10. septembra smo začeli s proizvodnjo in lahko ugotovimo, da proizvodnja deluje v okviru ciljev, ki smo si jih zadali. Predvidevamo, da bo uvajalno obdobje trajalo 1 mesec in da lahko že v oktobru pričakujemo tudi dvig količin razreza.

Za zaključek bi radi izrazili željo po dobrih poslovnih odnosih s kmeti in vsemi ostalimi poslovnimi partnerji s katerimi sodelujemo. Zagotavljamo Vam, da bomo tudi v bodoče delali s takšno vnemo, da bo naš slogan "DOBRE STVARI OSTAJAJO" še nadalje imel bodočnost. ▲

DELNIČARJI DELNIŠKE DRUŽBE GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC DOBIJO PRVE DIVIDENDE

IDA ROBNIK

Tretja skupščina delniške družbe Gozdno Gospodarstvo Slovenj Gradec je bila 31. avgusta v prostorih gostišča Murko v Slovenj Gradcu. Vodil jo je Jože Logar, za štetje glasov pa sta skrbela Joža Radošević in Jani Pirnat. Skupščine sta se udeležila tudi notarka Sonja Kralj, ki je skrbela za zakonitost in vodila zapisnik in predsednik nadzornega sveta družbe Rado Krpač.

1. Direktor družbe Gozdno Gospodarstvo Slovenj Gradec d.d. Silvo Pritrznik (v sredini) je na skupščini poročal o poslovanju v letu 2000 in o predlogih sklepov nadzornega sveta. Levo je notarka Sonja Kralj, desno pa Hubert Dolinšek.
2. Levo predsednik nadzornega sveta GG Slovenj Gradec Rado Krpač, desno Joža Radošević.
3. Jani Pirnat predaja preštete glasovalne liste notarki Sonji Kralj. V sredini sedi delovni predsednik Jože Logar.
4. Z leve: Danica Blatnik, Ana Škorjanc, Darja Hain, Ljuba Čeh - Leskovec, Pavlina Areh

Skupščina je potekala hitro.

Po uvodnih, proceduralnih sklepih je s sklepom sprejela poročilo o poslovanju družbe za leto 2000 z mnenjem revizorja in nadzornega sveta, za revidiranje računovodskih izkazov družbe za leto 2001 je imenovala ITEO - Podjetje za revizijo Ljubljana in sprejela predlog o razporeditvi dobička za leto 2000.

Čisti dobiček za leto 2000 je skupščina razporedila za izplačilo dividend delničarjem po 30,00 SIT, za nagrade nadzornemu svetu in upravi družbe ter, za gospodarnost zaposlenim po Pravilniku o urejanju osebnih dohodkov ter 30,7 milijonov tolarjev za nerazporejena sredstva.

Dividende bodo izplačane v 60 dneh po skupščini.

Nekatere delničarje je zanimala tržna in knjižna vrednost delnice in možnosti trženja le - teh.

Glede na nizko tržno ceno delnice skoraj ni bilo nikakršnega povpraševanja, pa tudi ne ponudbe delnic Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

Uprava pričakuje, da bo glede na uspešno poslovanje v lanskem letu in pričakovanih dobrih rezultatov za leto 2001 tudi cena delnice narasla in bo v prihodnje tudi trgovanje z njimi bolj živahno. ▲

EVROPOHOD 2001 PO OBMOČJU KOROŠKE REGIJE

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

O tednu gozdov in Evropohodu 2001 smo že veliko zapisali v prejšnji številki Viharnika. Naš del evropske peš poti E - 6 od Radelj do Slemena je ponovno urejen in dobro markiran. Za to so poskrbeli gozdarji javne gozdarske službe in planinci markacisti posameznih planinskih društev ob E - 6.

Pohodniška pot ni bila urejena samo zaradi pohodniške prireditve Evropohod 2001.

Po desetih letih ponovno dobro označena evropska peš pot naj bi zopet privabila na potepanja številne domače in tuje pohodnike.

Morda boste kmalu med njimi tudi vi. Verjemite, da boste na poti skozi lepe koroške gozdove uživali tako lepo kot udeleženci Evropohoda 2001. Spoznajte E - 6 skozi fotografski zapis dogajanj v času koroškega dela Evropohoda 2001!

Zgodbo, ki smo jo začeli v prejšnji številki Viharnika, danes zaključujemo in se veselimo ponovnih srečanj. ▲

1

2

5

3

1. Pogled na Uršljo in Peco
2. Na Evropohodu so pri Hafnerju na Marofu lepo zapeli pevci javne gozdarske službe
3. Evropohodniki si ogledujejo Radlje z okolico na Starem gradu
4. Lojzek igra na piščalko na Starem gradu
5. Na zaključni prireditvi je imel pozdravni govor tudi župan občine Radlje ob Dravi Hubert Robnik
6. Folklorna skupina na svečani predaji evrofona
7. Evropes na Evropohodu 2001
8. Na avstrijskem delu Evropske pešpoti.
9. Uradna predaja Evrofona.

Foto Gorazd Mlinšek in Tone Lesnik

6

4

9

7

8

LUBADAR LUBI SVETUJE

V tej številki Viharnika se vam predstavlja simpatični lubadar Lubi, ki bo v svojem koticu za lastnike gozdov vedno našel kaj zanimivega in poučnega. Tako bo gozdne posestnike seznanjal z informacijami na področju trženja lesa, opozarjal bo na varno delo v gozdu, svetoval bo o pravilnem krojenju gozdnih sortimentov in če bo znal, bo tudi odgovarjal na vaša vprašanja. Napravil bo kakšno zanimivo fotografijo ali pa zgolj zaželel kaj lepega. Želi si, da bi vam bil všeč.

Nasvet za danes:

Na žagi Mušenik v Črni je Gozdno gospodarstvo v začetku septembra pričelo z razrezom hlodovine. Zanimiva je predvsem 5, 6, 7, 8 in 9 metrska hlodovina smreke.

Pa še to:

Vsi tisti, ki ne veste kam po žagovino, pozor! Vrtni red na Mušeniku že pišejo. Seveda imate prednost vsi tisti, ki boste prodali les Gozdnemu gospodarstvu - pa tudi 20% popust - to pa je že nekaj!

Rubriko "Lubadar Lubi svetuje" vodi Brane ŠIRNIK, univ.dipl.inž.

INFORMATIVNI GOZDARSKI STORŽI V AVGUSTU

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Gozdarji ZGS načrtujemo na osnovi preteklega in sedanjega stanja vseh gozdov, preteklega in sedanjega gospodarjenja, dolgoročno in kratkoročno gospodarjenje v njih. Detaljno izdelujemo gozdnogojitvene in sečnospravilne načrte. Vsakih deset let izvedemo inventarizacijo vseh gozdov v geografsko zaokroženi gozdni celoti ali gozdno gospodarski enoti. Urejevalci in gozdarji KE Črna intenzivno popisujejo gozdove v gozdnogospodarski enoti Črna - Smrekovec (Gozdovi na območju Smrekovca, Bistre, Koprivne in Ludranskega vrha). Izvajajo tudi meritve gozdnih fondov (lesne zaloge, prirastka, zastopanost drevesnih vrst, poškodovanost drevja, ...) na stalnih vzorčnih ploskvah. V GE potekajo meritve na stalnih vzorčnih ploskvah že drugič. Primerjava rezultatov pred 10 leti in danes bo zanimiva. V GE Radlje - levi breg (levi breg Drave, Kozjak) poteka barvanje mej oddelkov (zaokrožena manjša ureditvena površina gozda). Ureditvena dela v tej enoti bodo potekala naslednje leto.

V odseku za načrtovanje neumorno pripravljajo ob pomoči vseh ostalih sodelavcev območne enote gozdnogospodarski načrt območne enote Slovenj Gradec. Svet centralne enote ZGS je določil osnutek, ki je že v pripravi. Gozdnogospodarski območni načrt daje usmeritve za desetletno nadaljnje gospodarjenje v gozdovih Koroške regije.

Revirni gozdarji nadaljujejo z označbo dreves za naslednje leto v državnih gozdovih, povečalo se je tudi odkazilo v

zasebnih gozdovih. Poleg planirane sečnje je potrebno izvesti tudi planirana gozdnogojitvena dela v okviru planiranih finančnih sredstev.

Zaključeno je letošnje čiščenje pohorskih planj; z delom bomo nadaljevali naslednje leto.

Obiskali so nas gozdarji Spodnje Saške iz Nemčije. Ves teden so spoznavali pod vodstvom profesorja Dušana Mlinška in terenskih gozdarjev slovenske gozdove in delo v njih. Učili in dopolnjevali so svoje znanje o sonaravnem gospodarjenju in negi gozdne krajine od 6. do 8. avgusta tudi na Mislinjskem Pohorju, Kozjaku (levi breg Drave) in radeljskem delu Pohorja.

Gozdarji javne gozdarske službe iz Črne na Koroškem so sodelovali tudi na turističnem tednu. Stanovski kolega Janez Konečnik iz Območne enote Kočevje, ki ima korenine na Koroškem, je pripravil zanimivo razstavo fotografij motivov iz gozdnega prostora. Razstavo fotografij je popestril revirni gozdar Boštjan Hribernik s herbarijem grmovnih in drevesnih vrst, katere rastejo v okolici Črne. Obiskovalci so lahko spoznavali več kot 50 olesenelih rastlinskih vrst.

Teden kasneje (18. 8.) je bilo po nekaj letih ponovno živahno na športnem igrišču v Črni.

Črnjanski gozdarji so organizirali tekmovanje v sekaških disciplinah.

V času gozdarskega dne so se srečali mnogi, ki so vrsto let delali v gozdarstvu in obujali spomine na težko delo v gozdu. ▲

VIKTOR KOVAČ DOBITNIK LETOŠNJEGA ZADRUŽNEGA PRIZNANJA NA KOROŠKEM

MIRKO TOVŠAK

V času kmetijskega sejma v Gornji Radgoni prireditelji organizirajo tudi številne spremljajoče prireditve. Tako je na sejmu en dan posvečen tudi slovenskemu zadrugištvu, ko zadrugišniki, povezani v številnih kmetijsko - gozdarskih zadrukah iz cele Slovenije, kritično presodijo svoje dosežke in položaj kmetijstva na sploh. Ob tej priliki podelijo najzaslužnejšim zadrugišnikom iz vrst kmetov in delavcev, zaposlenih na zadrukah, vsakoletna zadrugišna priznanja.

1. Dobitnik priznanja Viktor Kovač, kakršnega poznamo zadrugišniki.
2. Peter Vrisk, predsednik ZZS podeljuje priznanje Viktorju Kovaču.
3. Na slavnostni seji so bili prisotni pomembni gostje, med njimi pravosodni minister Ivo Bizjak, državni sekretar Simončič, lanskoletna vinska kraljica Jerneja Bratuša in drugi.

Foto Mirko Tovšak

Letošnjo sejmsko prireditev je še posebej zaznamovala suša in vsi drugi problemi, ki so se v zadnjih letih nagrmadili v kmetijstvu.

Zaradi tega so tudi slovenski govedorejci bojkotirali razstavo živine na sejmu, kar so politiki in organizatorji sejma močno zamerili našim kmetom. Žal, so bili politiki in ljudje iz resornih ministrstev gluhi za te probleme in se protesta govedorejcev ni dalo drugače spraviti v javnost.

Arogantne izjave ministra Kopača, da kmetje za lansko sušo naj nikar ne pričakujejo kakršne koli odškodnine, ker za to ni denarja v proračunu, pa čeprav je taista vlada predlagala, parlament pa potrdil,

izplačilo škode z interventnim zakonom, so nejevoljo med kmeti še povečale. Kasneje se je denar v proračunu za te namene le našel, prepričani pa smo, da bi bilo povsem drugače, če ne bi iz vseh strani prihajali protesti v javnost.

Na prireditvi, ki je bila na dan zadrugišnikov, so se poleg kmetov zbrali tudi številni politiki, predstavniki zadrugišne zveze, Kmetijsko gozdarske zbornice, pa tudi lanskoletna kraljica vina ni manjkala. Predsednik zadrugišne zveze Peter Vrisk je v svojem pozdravnem govoru še posebej poudaril pomen zadrugišništva za našega kmeta ob vstopanju v evropsko zvezo.

Menil je, da kmet sedaj, ko

tako rekoč konkurenti iz zahoda že trkajo na naša vrata, toliko bolj potrebuje močne, čvrsto povezane zadruge. Zato je kot dober primer navedel tudi koroško zadrugišništvo, ki se ravno sedaj povezuje v enotno, kapitalsko povezano zadruge.

Na prireditvi je sodeloval tudi pravosodni minister Bizjak, ki je za področje pravosodja obljubil, da bo storil vse, da bi se procesi denacionalizacije tudi v zadrukah hitreje končali. Dejstvo je namreč, da imajo tudi prenekatere zadruge vložene zahtevke za vračilo po vojni odvzetega premoženja, pa ti zahtevki še do danes niso rešeni.

Na koncu je predsednik Zadrugišne zveze, ki nastopa

istočasno tudi v vlogi predsednika Kmetijsko - gozdarske zbornice Slovenije, podelil zaslužnim zadrugišnikom priznanja. Med njimi je bil tudi Viktor KOVAČ, ki že vrsto let opravlja najodgovornejša dela v Kmetijsko - gozdarski zadruzi Prevalje.

V tej zadruzi je zaposlen že od leta 1977 dalje, v zadnjem času pa opravlja dela in naloge vodje komerciale. Je izredno uspešen komercialist z izostrenim posluhom za vodenje trgovine v zadrugištvu.

Ker je s svojo strokovnostjo veliko prispeval k uspešnemu poslovanju prevaljske zadruge, ga je njihov upravni odbor predlagal za visoko zadrugišno priznanje. ▲

PRAZNIK BUČ V DRAVOGRADU

V Dravogradu je 6. septembra Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Koroške pripravilo v sklopu prireditve Zlata jesen 2001 v Dravogradu razstavo okrasnih in jedilnih buč zbranih na Koroškem. Prireditev z naslovom KAJ VSE ŠE NE VEMO O BUČAH je bila sestavljena iz predstavitve nekaj zanimivih primerkov buč in predavanja gospe Ruth Podgornik Reš o različnih sortah buč, njihovi raznovrstni uporabnosti in kulinariki. 14. in 15. septembra pa smo s pokušino jedi iz buč zaključili Zlato jesen 2001.

Ob zbiranju buč za letošnjo prireditev smo naleteli na velik ineters posameznih gojiteljev in ljubiteljev buč, ki jih je na Koroškem kar nekaj.

Zato smo se odločili, da se bomo pridelovalci buč med seboj povezali in organizirali.

Ob tej priložnosti pozivamo vse, ki ste zainteresirani za izmenjavo izkušenj glede pridelave buč, za izmenjavo ali nabavo novih semen, da se do naslednje vegetacije povežete z Društvom kmetijskih inženirjev in tehnikov Koroške, Meža 21, 2370 Dravograd in tako ostanete ali postanete "bučarji ali bučmani". ▲

TATJANA KREJAN KOŠAN,
predsednica DKIT Koroške

1. Razstava buč v Dravogradu.
2. Tatjana Krejan Košan razlaga zanimivosti o pridelavi buč.
3. Buče takšne in drugačne
Foto Ida Robnik in Tomo Jeseničnik

O BUČAH (takšnih in drugačnih)

Buča ni če bu la,
buča ni če be la,
buča je debela,
buča je vesela!

A koliko je sort in vrst,
ne naštejesh jih na en prst:

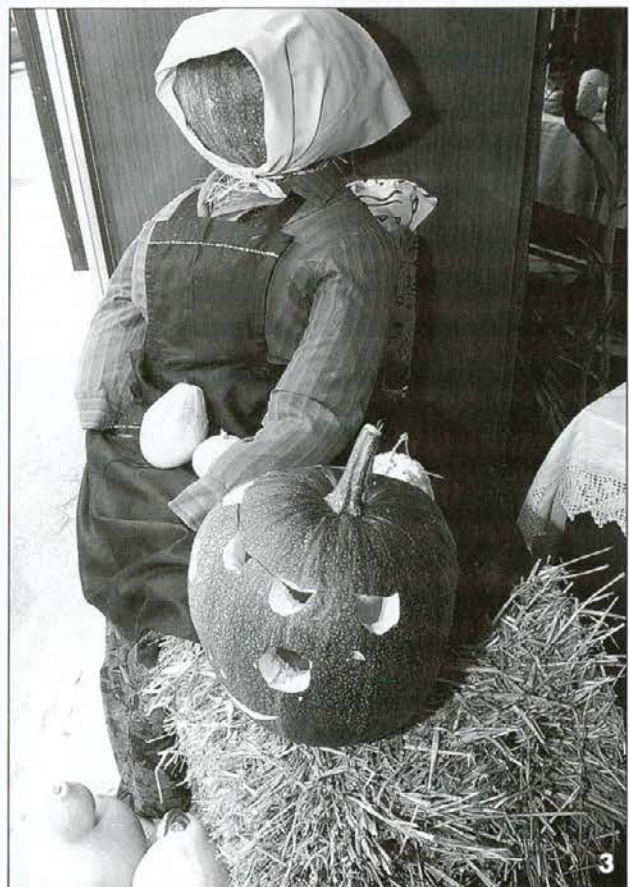
spužvasta buča,
ježkasta buča,
stekleničasta buča,
buča dolginka,
buča debelinka,
buča patišonka,
buča amerikanka.

Buča za okras,
buča z bradavico,
buča kakor žoga,
buča za na pizzo,
s turbanom ali brez,
hruška ali žoga,
rožica odprta,
zelenjava z vrta;

in buča velikanka
okrogla megalomanka,
naša amerikanka,
klonirana uganka!

Dragi bučmani zagnani,
pošljite naslov Tatjani!
Morda pa naslednjo sezono
pridelali boste bučo melono,
ali pa z mutacijo vam rata
buča, ki bo imela semena zlata.

MILENA CIGLER GREGORIN

ANTON FLOGIE 70 LETNIK

B.F.

Živahen, odločen ter poln življenjske in ustvarjalne moči je vstopil v sedmo desetletje življenja Anton Flogie iz Mislinje.

Na dan 10. junija 1931 je bilo v knjigi Tomus VIII. stran 203/32 v Krajevnem ljudskem Odboru Straže, Okraja Slovenj Gradec, vpisano rojstvo Flogie Antona iz Tolstega vrha 2. Otroštvo je z očetom Jožetom in materjo Angelo preživel na Repjenkovem. V 6. razredu med vojno so partizani požgali osnovno šolo, tako da jo je moral dokončati kasneje po vojni. Anton se je po končani osnovni šoli leta 1946 zaposlil na Žagi (LIP) Lesne Slovenj Gradec, kot kvalificiran delavec v zabo-jarni, sodarni, žagalnici in zadnjih 20 let kot vodja odpreme žaganega lesa, kjer se je tudi leta 1989 upokojil. Zakonsko zvezo je sklenil v Mislinji dne 16. 10. 1954 s svojo življenjsko sopotnico Malčko. Vsa leta njegove povezanosti z obdelavo hlodovine je bil povezan oziroma predan gasilstvu. Več let je bil vodja industrijske gasilske desetine in načelnik enote za civilno zaščito žage Mislinja.

Z nastopom svoje službe leta 1946 je pristopil tudi v prostovoljno gasilsko društvo Mislinja in v letu 1950 postal izprašan gasilec. V gasilskem društvu je 44 let opravljal dela in naloge tajnika in dve leti tajnika občinske gasilske zveze Slovenj Gradec.

Anton vsa leta vestno prihaja med svoje prijatelje gasilce ter skupaj z njimi pomaga sokrajanom, ki so pomoči potrebni. V vseh teh letih se je izpopolnjeval, saj je že leta 1950 opravil izpit za izprašanega gasilca, leta 1952 pa končal v Medvodah gasilsko šolo za nižje gasilske častnike. Želja po novih znanjih se mu je leta 1962 uresničila, ko je končal šolo za gasilskega strojnika, tudi v Medvodah. V Dravogradu je leta 1979 opravil tečaj za gasilskega častnika in leta 1999 je napredoval v gasilskega častnika II. stopnje.

Anton je gasilec veteran in pravem pomenu besede. Sodi med tisto generacijo gasilcev, ki s svojim delom ter požrtvovalnostjo dajejo trajen pečat nekega časa in obdobja v gasilskem društvu in tudi kraju. V vseh teh letih ima resnično kaj pokazati ne samo zdajšnji generaciji gasilcev, temveč tudi generacijam, ki še prihajajo. Zapleti pri izgovorjavi njegovega priimka in pričevanju njegovih prednikov o njihovem izvoru, so ga postavili pred velik izziv – pisanju rodovnika. Kdo so bili, od kod so izvirali, katere težnje in misli so jih vodile, iz katerih izvirkov so črpali moč, s katero so se povzpeli oz. ohranili do danes?... In še in še podobna vprašanja so se mu postavljala v zvezi z njegovo preteklostjo. Vedel je, da je pot naprej vedno lažja, če veš kaj je bilo prej. Z rodovnikom, ki je še vedno v fazi dograjevanja želi, kolikor je to mogoče,

prispevati k potrditvi resnice, da njegova rodbina Flogie izvira iz Francije, točneje iz časa Napoleonovega prihoda v te kraje in od Napoleonovega vojaka - konjenika. Ali pa bo pri tem prišel do povsem novega spoznanja. Bo videl, kajti dogodki, odločitve, nezgode, pripetljaji in gola naključja oblikujejo zgodovino v enaki meri kot naše vsakdanje življenje.

Z željo ohraniti pričevanje o nesebičnem delu gasilcev in krajanov Mislinje, ki so se odločili pomagati bližnjim ob nesrečah in katastrofah, je zbiral in si zapisoval podatke. Kot prvo kroniko društva jih je predstavil ob njegovi 50 - letnici obstoja. Kronika je potem kot tajnik društva vsa naslednja leta urejal in dopolnjeval. Prav tako pa je skozi to funkcijo v društvu začel urejati društveni arhiv, albume s fotografijami in drugimi stvarmi povezanimi z gasilskim društvom (društveni muzej).

Predvsem pa glede na razvoj tehnologije so določena materialna sredstva začela izgubljati svojo uporabnost in jo dobivati kot spominek na preteklost. Tako je začel z njegovim veseljem in intuizijazmom nastajati društveni gasilski muzej, ki pa le počasi dobiva svojo podobo – pregled razvoja društva skozi materialno – tehnično plat.

Ob 90. jubileju gasilskega društva Mislinja je v spominskem biltenu prvič v pregledni obliki orisal zgodovinski razvoj gasilskega društva in njegov boj z ognjem na obronkih Pohorja v letih 1903 - 1993.

Vendar želja, da bi prikazal pristen, izviren in neposreden način delovanja gasilskega društva kot humane organizacije ter njenih članov in krajanov, ki so skupaj z njim vsa ta leta kljubovali vsem preprekam in spremembam, je omenjeni bilten razširil z zapiski oziroma zabeležkami posameznih obdobji, in nastal je pregled dogodkov in delovanja PGD Mislinja v 90 letih delovanja.

Za dolgoletno humano, nesebično in strokovno delo v gasilstvu je prejel mnogo najvišjih gasilskih odlikovanj, priznanj in plaket. Je gasilski veteran društva, častni član društva in častni član občinske gasilske zveze. S ponosom lahko pokaže posebno priznanje za 50 let aktivnega dela v gasilstvu.

Tudi izven gasilstva je Anton prejel najvišja državna odlikovanja, plakete, priznanja, zlato značko OŠCZ.

Predvsem pa rad pokaže, da je krvodajalec saj je dal kri 44 krat, in priznanje za 40 let dela v Lesni Slovenj Gradec.

Tako gasilci kot krajanji znamo ceniti in vrednotiti vso njegovo delo teh desetletij in ves trud, ki ga je vložil v to humano organizacijo in kraj. Ob tej priložnosti mu zaželimo predvsem trdga zdravja, iskrene čestitke in pa da bi se še vrsto let srečevali ne samo v gasilskem domu, temveč povsod tam, kjer ljudje njegovega kova s svojo prisotnostjo znajo narediti in ustvariti tisto pravo "gasilsko" vzdušje. ▲

SUŠA IN POPLAVA

JOŽE URBANCL

Mi kmetje smo nekako opredelili kmetijo kot tovarno pod milim nebom, ki je podvržena vsem prednostim in muham vremena. Kot vemo, zna biti vreme zelo muhasto in nas doletijo tako poplave kot tudi suše. In ravno v letu 2000 nas je pestila huda suša. Komisije, ki so bile ustanovljene za ocenjevanje škod zaradi suše, so z vso zavzetostjo opravile svoje delo. V največji možni meri so realno ocenile oškodovanost na kmetijah in podatke prenesle na državne organe, ki so pač v okviru razpoložljivih sredstev odmerjali nadomestila za škodo upravičencem.

Približno podoben postopek je bil izpeljan leta 1998, ko je komisija ugotavljala škode po neurju oziroma po poplavah ob prestopu bregov hudourniškega potoka Mevlje. Komisija je škodo ocenila in predala dokumente na državno raven. Država je svoje obveznosti pač v določeni, minimalni vsoti izplačala v dveh obrokih. Drugi obrok je bil nakazan šele v letu 2000.

V Mislinji je izpostava HKS, kjer dela vljudna, ustrežljiva, simpatična Marica, ki je vedno razpoložena tudi za kakšen klepet.

Kmetje, ki so utrpeli škodo zaradi suše v letu 2000 in so bili razvrščeni v bolj prizadete skupine, so dobili določen znesek nakazila na HKS.

Hkrati s temi izplačili pa je država nakazala tudi drugi obrok za posledice povodnji iz leta 1998.

Tako smo se po naključju srečali v poslovalnici HKS v Mislinji pač ljudje, ki smo spraševali, ali je bil denar za delno povrnitev škode že nakazan ali ne. Neka gospa je kar preko vrste vprašala: "Ali je na mojem žiro računu že suša ali ne?" Rekel sem ji: "Gospa, na vašem žiro računu je zagotovo suša!" Ženske radovedne, kot so, pa vprašajo: "Kaj tudi vi čakate za sušo?"

"Ne, hvala gospa, na mojem žiro računu pa mora biti poplava." ▲

PRAZNUJEMO

VINKO GOSTENČNIK 80 LET RENARJEV CINC

ROK GORENJSK

Veselo, praznično je bilo v soboto, 5. maja 2001 v Podgori pri Renarju. Praznoval je naš bivši gospodar, oče, dedek Vinko Gostenčnik svoj visok jubilej, 80 let življenja v krogu svojih otrok, zeta, snah in vnukov, drugih sorodnikov, sosedov, znancev in prijateljev.

Vsi, kar nas je povabil, smo se odzvali njegovemu prisrčnemu povabilu. Poznamo ga in vemo, da mu v življenju niso cvetele samo rožice, da je bilo polno trpljenja in trnja vmes.

Rodil se je 2. maja 1921 na Renarjevem gruntu. Težaven je Renarjev grunt, zahteva delo, »pije kri« in življenjsko moč človeku. Vinko mu je bil le s trdim delom in velikim odpovedovanjem kos. Veliko je vložil v Renarjevo domačijo: v poslopja, njive, travnike. Tudi v hišah otrok je njegov delež.

Vinko se lahko s ponosom ozre na svojo prehojeno pot, ki je obrodila sadove, ki se bodo odražali v boljšem, lepšem življenju njegovih otrok in vnukov.

Kakor za tisoče drugih slovenskih fantov, je bila tudi za Vinka najhujša življenjska izkušnja druga svetovna vojna, prisilna mobilizacija in odhod na fronto. Cela štiri leta ga ni bilo doma. Kaj pomeni domotožje, kaj so rane in smrtni strah, kako dolga so bila ta leta zanj, vem tudi sam, saj sem se tudi jaz potikal in trpel po vseh frontah Evrope in v ruskem ujetništvu za tuje interese. Vinko, ki je doživel strašne boje in zimo na fronti v vzhodni Prusiji, najbolje ve, kaj je »bobneči ogenj«, ko granate dežujejo tako na gosto, da se ne sliši posameznih eksplozij, pač pa

eno samo strašno grmenje, ki lahko traja ure in ure dolgo.

Vinko ve, kako se počuti človek, ko se od eksplozij granat majejo tla pod nogami, kako je, ko napadejo tanki, ki se grmeče, kot jeklene pošasti valijo proti tebi, da te pomen-drajo in uničijo. Ve, kaj je bombardiranje in napadi nizko letečih letal in kaj so spopadi »na nož«, na bajonete, mož na moža. Koliko nepopisne groze, strahu in trpljenja je pri tem. Gotovo se še dobro spominja ujetništva, lakote, noči brez spanja, mraza, vročine, uši, maširanja, blatnih poti, dežja in slabega vremena. Kako neskončne so ure, če si lačen, a o jedi lahko le sanjaš. Ve tudi dobro, kako je tedaj, ko nisi več človek, ki si manj vreden, kot katera koli žival. Mi vsi, ki smo to preživeli si želimo, da bi bilo naše trpljenje priznано tudi v novi državi Sloveniji, saj smo bili žrtve, proti svoji volji potegnjeni v krvavi vojni vrtnec. Vem, da vse to leži globoko v duši tudi slavljencu Vinku.

Deset let pomeni v nekem življenju lahko veliko ali pa malo. Od tedaj, ko je Vinko praznoval 70 let svojega življenja, je minilo hitro, skoraj neopazno. Življenje v tem obdobju mu je prineslo mnogo žalosti, ko mu je umrla žena, pa tudi veliko veselja, ko je spremljal svoje otroke, ko so si gradili svoje domove, se ženili in dobivali svoje otroke, njegove vnuke. To pa je tudi uteha za njegovo bodoče življenje.

Vsi, ki smo se na njegovo prisrčno povabilo zbrali pri njem mu želimo, da bi še dolga leta zdrav užival življenje med svojimi dragimi pri Renarju v Podgori. ▲

80 LET VIKTORIJE SEKOLOVNIK RUPERT KRAJNC

Sredi junija je v krogu svojih najbližjih slovesno praznovala 80 - letni življenjski jubilej Viktorija Sekolovnik, po domače Encijeve mama iz Pernic.

Kmečka zibelka ji je stekla junija leta 1921 pri Rihčinu na Mlakah kot sedmemu otroku v tej družini. Zavladalo je veliko veselje, kajti rodila se je prva hčerka, prej so bili sami fantje. Komaj je bila stara 9 let, je izgubila mamo in morala je poprijeti za vsako kmečko delo.

Ko so se na Pernicah leta 1944 pojavili partizani, je bila Rihčinova hiša njihovo zavetišče. Viktorija je bila njihova kurirka in je večkrat v strahu prinašala pošto po postojankah. Odrasla je v pošteno dekle in začela je razmišljati o družini.

Tako si je leta 1948 izbrala življenjskega partnerja, Encijevega Janeza s Pernic.

Začela sta vzorno gospodariti na kmetiji. V družini so se jima rodili štiri otroci: dve hčerki in dva sinova. Vse sta pošteno vzgojila, da so v ponos njej in vsem

Viktorija Sekolovnik s svojimi otroki in njihovimi partnerji

Perničanom. Hvaležna je svojima hčerkama, še posebej zetu Petru in vnukom, ki jo obiskujejo. Le najmlajši sin Silvo je ostal doma, da nadaljuje gospodarjenje na domačiji. Encijeve mama ni bila samo vzor-

na gospodinja in dobra mati, bila je tudi aktivna na kulturnem področju. Na šoli na Pernicah je vedno pomagala, kadar so prirajali razne igre, proslave ob dnevu žena in ob koncu šolskega leta, dedka Mraza. Dolga leta je pela

v cerkvenem zboru, za kar se bi ji v imenu Perničanov ob njenem jubileju iskreno zahvalil.

Želimo ji še mnogo srečnih in zdravih let, da bi bila še zmeraj tako prijazna do svojih otrok in vnukov ter svojih prijateljev. ▲

ZLATI POROKI ŠTALEKER IN KRESNIK

FRANC JURAČ

Pol stoletja zakonskega življenja je lep in častljiv dogodek, ki ga praznujejo le redki zakonski pari. V Golavabuki sta praznovala zlato poroko Antonija in Dominik Štaleker ter Frančiška in Avgust Kresnik.

ANTONIJA IN DOMINIK ŠTALEKER, ki sta se poročila pred 50. leti nikoli nista pomislila, da bosta dočakala zlato poroko ob obilici dela in skrbi, ki ju je spremljalo vse življenje.

Antonija se je rodila leta 1925 v številni družini v Radušah, kjer je bilo kar 13 otrok zato je morala že kmalu v svoji mladosti od doma, Dominiku pa so stekle življenske korenine leta 1915 na Štalekerjevi kmetiji, na kateri je ostal kot naslednik vse do današnjih dni.

Njuna mlada leta v takratnih časih so bila težka saj sta se srečala z leti druge svetovne vojne, ki so Dominiku prinesla ujetništvo. Po vrnitvi iz ujetništva se je vključil v narodnoosvobodilni boj, po končani vojni je nekaj časa opravljal delo revirnega gozdarja, vmes pa se je posvetil gospodarjenju na svoji kmetiji. Aktivno je sodeloval v raznih družbenopolitičnih organizacijah in skrbel za napredek svojega kraja.

V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, vse sta vzgojila v pridne in poštene, danes pa sta najbolj vesela, ko ju obiše 13 vnukov in en pravnuk.

Zlato poroko pa sta praznovala tudi **FRANČIŠKA IN AVGUST KRESNIK** po domače Pogorevčnikova. Frančiška Kresnik se je rodila 7. marca 1924 na Golavabuki, Avgust Kresnik pa 30. julija 1926 v številni Krinški družini na Legnu.

Ko sta se 21. maja leta 1951 poročila sta pričela gospodariti na Pogorevčnikovi kmetiji. V zakonu se jima je rodilo pet otrok; Jože, Fanika; Ivan, Marija in Pavla.

Ko so v Golavabuki urejali elektrifikacijo in gradili ceste je pri vsem tem sodeloval tudi Avgust Kresnik, rad je pomagal gasilec in bil aktivist rdečega križa. Zelo spoštovan pa je bil med sosedi saj je vsakomur rad pomagal, najrajši pa je sodeloval pri steljerajah, kjer se je po končanem delu tudi plesalo. Frančiška ima največ veselja z enajstimi vnuki in z dvema pravnukoma, ko ju obišejo. Ob častiljivem zlatem jubileju Antoniji in Dominiku ter Frančiški in Avgustu Kresniku iskreno čestita tudi uredništvo Viharnika z željo, da bi bili še vrsto let srečni in zdravi med svojimi najdražjimi. ▲

Antonija in Dominik Štaleker

▲ ▼ Foto Franc Jurač

IVAN GRACEJ 70 LET

LUDVIK MORI

Tisti, ki so si služili kruh v gozdarstvu in radi berejo Viharnik, si vsekakor zaslužijo, da jih predstavimo v našem glasilu. Eden izmed takih je Ivan Gracej, ki je letos, 30. aprila dopolnil 70 let.

Ivanu je stekla zibelka v najemniški družini pri Šimuncu na Jerneju. Odraščal je v družbi dveh bratov in sester, dokler ga ni kot 17-letnega fanta vzela za rejenka njegova teta Liza, ker z možem nista imela svojih otrok, živela pa sta na strmi freti tik ob državni meji na Goriškem vrhu. V bližini novega doma je Ivan spoznal prikupno dekle Ido Ošlovnik, s katero sta si ustvarila družino. Poročila sta se leta 1955, ko je Ivan odslužil vojaški rok. V zakonu so se jima rodile štiri deklice in en fant. Mož Ivan je hodil na delo, kamor je bilo treba, žena Ida pa je ob trdem delu vzgojila otroke ter skrbel za teto in tasta. Ko pa so otroci odrasli in odšli v dolino, sta pustila večino bregov, da jih je porasel gozd in se z otroci umaknila v dolino, kjer še vedno po svojih močeh pomaga svojim potomcem, med katerimi je 7 vnukov in dva pravnuka.

V imenu vseh, ki ju poznamo, jima želimo, da bi zdrava in čila dočakala zlato poroko. ▲

Ivan Gracej, stoji na skrajni desni strani, pred njim sedi njegova žena Ida ter njihovi potomci

LJUDJE**IN****DOGODKI**

PRVI ŠOLSKI DAN

RADO JEROMEL

Začelo se je novo šolsko leto, za učence začetek pridobivanja novih znanj in nabiranja novih izkušenj, za starše nove skrbi in odgovornosti. V vseh sredstvih javnega obveščanja je zopet mnogo opozoril voznikom, naj bodo posebej previdni, saj so se v promet zopet vključili udeleženci, ki nimajo izkušenj in se obnašajo dokaj nepredvidljivo.

V občini Mislinja je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu - SPV poleg ostalih aktivnosti še posebno pozornost namenil tretjemu septembru, ko so nekateri otroci prvič prestopili šolski prag. V ta namen smo poslali vsem staršem prvošolcev pismo, v katerem smo jih opozorili na njihovo odgovornost pri skrbi za varen prihod otrok v šolo in iz šole. Največ pravzaprav lahko naredijo starši, ki vzgajajo in opozarjajo svoje otroke na nevarnosti v cestnem prometu že v obdobju pred vstopom v šolo.

V svetu in tudi v Republiki Sloveniji število vozil na prebivalca močno narašča, zato je tudi promet vedno gostejši, z novimi tehnologijami in tehničnimi izboljšavami pa dosegajo vozila čedalje večje hitrosti, kar daje nekaterim voznikom vzpodbudo za čim hitrejšo vožnjo in ne razmišljajo o posledicah, ki jih povzročijo z nepremišljenim ravnanjem v prometu.

SPV Mislinja je od sponzorja, zavarovalnice Adriatik dobil za prvošolce rumene rutice, ki označujejo najmanj izkušene udeležence v prometu, eden izmed šolskih prevoznikov Milan Merzdovnik pa je prvošolcem poklonil kresničke in poskrbel, da bodo varni ne le na poti v šolo in iz nje ampak tudi v mraku in ponoči. Obema sponzorjema se za pozornost zahvaljujemo.

Kot predsednik SPV občine Mislinja pa sem ob sprejemu prvošolcev vseh šol v občini Mislinja spregovoril otrokom in staršem, kako naj poskrbijo za varen prihod otrok v šolo. Na bolj nevarnih prometnih mestih smo organizirali dežurstvo odraslih, pionirji prometniki pod vodstvom mentorja Marjana Križaja pa so umirjali promet neposredno pred šolo.

Želimo, da pri vzgoji otrok v prometu čim več naredijo njihovi starši in jih poučijo, kako naj se obnašajo na cesti, zakaj so pločniki, kako naj se obnašajo v javnih oziroma šolskih prevoznih sredstvih ipd.

Prvi šolski dan je v občini Mislinja minil brez večjih nezgod. Upajmo, da bo tako tudi v prihodnje.

Foto Rado Jeromel ▲

Predsednik SPV Mislinja Rado Jeromel je poučil starše in prvošolčke, kako se naj vključujejo v promet.

PA JIH RES SREČAŠ POVSOD

MIRKO TOVŠAK

Že v prejšnji številki Viharnika je Franček Jurač predstavil skupino pohodnega odseka mladih iz Brd, ko so se povzpeli na Uršljo goro. Zares so neumorni, že nekajkrat smo jih imeli priliko srečati tudi na najvišjih vrhovih slovenskih gora, od Triglava pa tja do Raduhe in Pece. Zadnjič, nekega nedeljskega jutra, ko sem se povzpel na čudovito Raduho, ki je bila povsem ožarjena v soncu, so me na vrhu pričakali nasmejani obrazi planincev iz Brd. Za spomin in v pozdrav vsem bralcem Viharnika, ki radi zahajajo v gore, smo naredili skupinski posnetek vseh udeležencev.

Foto Mirko Tovšak

RDEČI KRIŽ "NA RAJŽO GRE"

JOŽE URBANCL

Drugo soboto v septembru se je kar okrog tristopetdeset članov in aktivistov Rdečega križa odločilo preživeti v medsebojnem druženju na potepanju po Dolenjski. Iz Slovenj Gradca smo zjutraj odpotovali kar s sedmimi avtobusi. S seboj smo imeli poleg nekaj prigrizka in pijače predvsem zvrhano mero dobre volje in prešerno razpoloženje. Dobra volja in optimizem pravzaprav nič ne staneta, pa vendar lahko tako zelo obogatita dan. In tako oboroženi smo jo mahnilo novim doživetjem naproti.

Na predvidenem bežnem postanku v Krškem, kjer smo se tudi prvič skupaj zbrali izletniki vseh avtobusov, smo s polnimi pljuči zajeli jutranji zrak ter poskrbeli za želodčke in suha grla.

In kar nekako mimogrede nas je vase posrkala ta valovita, gričevnata, z vinogradi posejana pokrajina, Dolenjska imenovana. Ta lirična, malce skrivnostna in romantična dežela je s svojo lepoto navdahnila že marsikaterega poeta, pisatelja ali slikarja, da ji je pel slavo. In lahko se kar strinjamo z mislijo velikega občudovalca in

častilca tukajšnjih lepot, pesnika Toneta Pavčka, ki pravi: »Potrebno je lepiti lepo na hrbet časa.« Ob takšnem in podobnem razmišljanju se naenkrat pogreznemo za nekaj stoletij nazaj. Strumni stražniki s hebardami v rokah pri vходу v grad Otočec nas navdajo z občutkom varnosti in mogočnosti gradu. Imamo srečo. Graščak je danes doma. Pa še prav prijeten in zgovoren možakar se skriva pod srednjeveško opravo. Ob njem se košati v vsej svoji veličini grajska gospa. Začuda, grajski gospodar ni prav nič vzvišen. Mimogrede izvemo, da je ta biser na Krki poznan kot edini pravi rečni grad v Sloveniji. Prvič ga omenjajo že v dvanajstem stoletju kot Višnjegorsko posest. V tistih časih so gradu in okolici gospodarili pravični in dobri graščaki. Ljudje so jih imeli radi. Ko je nekoč grof Vilander po nesreči padel s konja in se ubil, so na dan pogreba nesrečnega grofa, v znamenje spoštovanja ustavili vse mline v ožji in širši okolici. Žal, pa je bil zadnji lastnik gradu človek povsem drugačnega kova. Albin Margheri je bil izrazit rdečelasec, ohol,

nadut in osoren možak. Imel je tri strasti: lov, kvartopirstvo in ženske. V starih časih si je domiselna grajska gospoda izmišljala vsemogoče zakone in pravila. Za svojo zabavo so si izmislili tudi tako imenovani »PRIMUS NOKTIS« - pravica prve noči. Vsaka nevesta je morala prvo poročno noč preživeti na gradu in biti na voljo grofu. Do noči se je pripravljala v stolpu, imenovan tudi Hudičev turn. Zato tudi ne presenečajo govorice o tem razuzdanem grofu, ki pravijo, da pred njim ni bilo daleč naokoli nobenega rdečelasega otroka, po tem pa je privekalo na ta svet kar okoli devetdeset rdečelascev.

Graščak je dal postreči tudi z odličnim domačim cvičkom. Ta dolenjska posebnost in znamenitost si zasluži vsaj nekaj vrstic. Pridelovalci in vneti zagovorniki cvička mu pripisujejo kar nekaj zdravilnih, če ne celo čudodelnih lastnosti. Med drugim prisegajo tudi na to, da pitje tega svežega in malce kiselkastega vina človeka pomlajuje. Hkrati s tem pa se slišijo glasovi, da zaradi vsebnosti nekaterih vrst alkohola, ki jih ima to vino (podobno kot šmarnica), človeka poneumljajo. Zaključek torej: po pitju cvička postaneš mlad in neumen. Pravzaprav nimam pravice soditi o lastnostih cvička, ker ga premalo poznam. Pridružil pa bi se modri ugotovitvi našega neutrudnega in vedno dobrovoljnega gospoda Marjana Križaja, ki je dejal, da cviček predvsem opogumlja. Kot dokaz naj navedem dejstvo, da bi v poznih večernih urah lahko sestavil kar nekaj čet hrabrih junakov, ki so bili pripravljene Hrvatom iztrgati iz rok Trdinov vrh oziroma Sveto Gero. Kako pa cenijo cviček sami Dolenjci, pa najbolj zgovorno pove zgodbica, ki pravi, da se je nekoč cviček pokvaril in preprosto ni bil uporaben. Iz spoštovanja do njega so ga uporabili namesto vode za malto pri zidavi mestne hiše. Olika zahteva tudi to, da si v neki deželi pač moraš ogledati tudi njeno glavno mesto. Novo mesto, prestolnica Dolenjske je podobno kot večni Rim zgrajeno na sedmih gričih. Najpomembnejši je kapiteljski grič, ki je bil tudi eden izmed ciljev naše odprave. Tja lahko pridejo preko znamenitega Kan-

dijskega mostu. Ta most ima, podobno kot vsi mostovi na svetu, nalogo povezati en breg z drugim. Vendar pa ni znamenit zaradi te naloge, pač pa zaradi povsem praktične uporabnosti v preteklosti. Mestni očetje so dovoljevali opravljati nujne potrebe kar z mostu naravnost v Krko.

Tu ne bi na dolgo in široko razpredal o zgodovini Novega mesta. Zgodovina govori o poseljenosti tega prostora z Iliri, Kelti, pozneje Rimljani. Naši slovanski predniki pa naj bi rimsko mesto razrušili zato, da so dobili kamenje, iz katerega so izdelali svoje zemljanke. V zgodnjem srednjem veku je bil tu sedež vojne krajine in mesto z širšim zaledjem je cvetelo. Ko pa so se na Dunaju odločili prestaviti sedež krajine v Karlovac, je tudi to območje izgubilo na pomenu.

Ob ogledu kapiteljske cerkve pa smo ugotovili, kako se zgodovina ponavlja oziroma ni na svetu nič novega. Meščani so želeli zgraditi eno največjih cerkva na Slovenskem. Zgradili so mogočen prezbitერიj, potem pa je zmanjkalo denarja. cerkvena ladja je zato zgrajena mnogo bolj skromno in se nekako ne sklada v harmonično celoto. Kot drugi proš pa je tu služboval pomemben mož, ki se je pisal Sladkonja. Med drugim je poznan tudi po tem, da je ustanovil znameniti zbor Dunajski dečki. Slovenski prispevek k mogočnosti Dunaja.

Naši vrli vodiči so nas na vsaj poti zasipavali z zanimivostmi kraja, kjer smo se ustavili, pa tudi z različnimi zgodbami oziroma legendami. Tako tudi o tisti o nastanku hriba Gospodična: V gradu je živela gospodična z graščakom. Otrok nista mogla imeti. Nekega dne se pod gradom pojavi berač. Služinčad ga hoče odsloviti. Opazi ga gospodična in ga povabi v grad ter pogosti. V zahvalo ji berač podari zel, ki ... Vsega pa tudi ne smem povedati.

Naslednja postaja - Pleterje. Ta znamenita in edina delujoča kartuzija na Slovenskem je vedno privlačila ljudi. Mnogim ljudem je neresljiva uganka, v čem je smisel izredno strogega asketskega življenja ljudi za temi mogočnimi zidovi. Mogoče nasprotno vprašanje. V čem pa je smisel nenehnega pehanja za zemeljskim bogastvom, če

pa vemo, da bomo kmalu vse zapustil!

Da bi razbremenili naval turistov na sam samostan, so pred samostanom postavili nekakšen muzej na prostem. S slamo krita lesenjača z gospodarskim poslopjem ter vsemi živalmi, ki so sodila na kmečka dvorišča pred več sto leti. Posebej prisrčen je odnos gospodarja do živali.

Vsaka ima namreč svoje ime. Tako smo spoznali petelina Janeza, kokoško Tončko – enako ime nosi tudi gospodinja, ki je malo prej zakurila v črni kuhinji. Nikakor ne smem pozabiti, da je petelin Janez sodeloval na znamenitih Šentjernejskih petelinjih dirkah. Zasedel je četrto mesto. Njegov trener pravi, da se je slabo uvrstil zato, ker namesto, da bi tekkel, se je ustavljal in po manekensko razkazoval svoj rdeč greben in svetleče perje (kar ni tako poredko tudi pri človeških primerkih). V zakurjeni koči pa je okus po starih dobrih časih poskušal pričarati gospod Duh z igranjem na citre. Pritegnili smo mu tudi mi s svojimi glasovi ter izvedli pravi mali koncert. Kar nekako z lahkoto smo se vživeli v to preprosto starinsko okolje. Vendar te v stvarnost hitro povrne zvonjenje mobilnega telefona. Škoda!

Kartuzija je zagotovo vredna ogleda, pa čeprav nismo videli niti enega meniha. Mogoče je prav to dejstvo še dodatno prispevalo k mističnosti in skrivnosti pa tudi spokojnosti tega kraja. Kar nekako pozabljamo, da je Dolenjska tudi kraško področje. Tudi sam priznam, da pred tem še nisem slišal za Kostanjeviško jamo. Vodič je povedal, da je po obisku na četrtem do petem mestu v Sloveniji.

Čudoviti jamski svet je gotovo poglavje zase. Čeprav je v začetku vhod ozek in nizek, pa lahko daš prosto pot svoji domišljiji. Bogatejšo domišljijo imaš, več ti lahko jama ponudi. V jami lahko srečaš vse mogoče živali, od psov, ovac, krokodilov itd, pa vse do ženina in neveste in celo Kralja Matjaža. Ubogi ljudje brez domišljije! Naj omenim tudi to, da se je jama dobesedno odprla ljudem tod okoli po strašnem neurju leta 1937. Voda je podrta steno, ki je zapirala sedanji vhod v jamo in tako odkrila preko 2 km podzemeljskih rovov.

2

Ker pa so Dolenjci pregovorno prijazni ljudje, smo na prav take naleteli v Kmečkem hramu v Kostanjevici, kjer so nam postregli z obilnim kosilom. Za zaključek smo se še zavrteli ob zvokih več harmonik ter obrnili kompas: smer Koroška. Šal in potegavščin zagotovo ni manjkalo. Mogoče bi zapisal eno, ki jo je povedal Jure Tasič, da mi ne bo kdo očital, da se kitim s tujim perjem:

»Berač sedi na ulici in prosi vbogajme. Neki gospod gre tod mimo vsak dan in mu vrže tisočaka. Tako mu kar nekaj časa vsak dan vrže enako vsoto.

Nekega dne pa vrže samo petsto. Tudi naslednji dan enako in naslednji.

Pa ga vpraša berač: »Zakaj pa mi sedaj dajate samo petsto?«

»Ja, veste, otroci so zrasli in šli študirat, pa to dosti stane in vam ne morem dati več.«

»Pa kaj vi mislite, da boste na moj račun šolali otroke.« se razhudi berač.

Vodenje trisopetdeset glave množice na Dolenjsko in nazaj zagotovo ni mačji kašelj. Koliko skrbi, dogovarjanj, usklajevanj itd. je potrebno, da vse skupaj deluje, ve samo tisti, ki je to občutil na lastni koži.

Zato en velik HVALA Katici, Anki..., vsem aktivistom in članom za zelo dobro organizirano rajžo. Zagotovo smo se vrnili bogatejši kot smo odhajali, hkrati pa smo si nabrali ponovnih moči za vztrajanje na poti pomoči soljudem, kar je osnovni namen Rdečega križa. ▲

4

1. Ena gasilska pred Kapiteljsko cerkvijo v Novem mestu.
2. Zaradi strah zbujačih stražarjev smo se na Otočcu počutili varne.
3. Grof je dal postreči s pristnim cvičkom.
4. Kostanjeviška jama. Kljub bujni domišljiji v ospredju niso kapniki, ampak Ivanka, Pepca, Roža, Marjan, Anica in Stanko.
5. Tudi goske imajo svoja imena.
6. Gospod Ciril in gospod Duh v stari lesenjači ob citrah.

Foto Ciril Šertel

5

6

BLAGOSLOVITEV NOVEGA TABERNAKLIJA Z OLTARJEM PRI SVETEM URBANU NA KOŠENJAKU

LUDVIK MORI

O obnovi skoraj povsem uničene cerkvice sv. Urbana na vrhu Košenjaka so naši koroški mediji obširno poročali. Tudi jaz sem napisal dva krajša prispevka.

Na vrhu 1332 m.n.v., kjer ni vode in ne elektrike, so darežljivi ljudje iz perniške, ojstriške ter drugih sosednjih far cerkev spravili pod streho v slabih dveh letih. In v nedeljo, 12. julija 1991 je škof dr. Franc Kramberger blagoslovil in mazilil cerkev v nekaterih družbi slovenskih in avstrijskih duhovnikov in velikega števila vernikov. Leta 1995 so ljudje zbirali denar za manjši zvon, ki vernim oznanja, kdaj se bogoslužje začne. Tudi Avstrijci so precej prispevali. Verni ljudje pa to cerkev z darovi in delom še naprej urejajo, kakor da bi ji skušali vdahniti približno nekdanjo podobo. Tako je naš sosed, perniški faran Pavel Krajnc na svojo lastno pobudo in zamisel izdelal zelo lep tabernakelj s svetniki in angeli in vse te kipce so postavili na razvaline nekdanjega oltarja, ki je služil za sedež duhovnikom med bogoslužjem. Letos, 8. julija je kanonik Jože Goličnik blagoslovil ta lep oltar

Novi tabernakelj s kipi, dar Pehtove družine sv. Urbanu.

kot dar Pehtove družine cerkvi sv. Urbana. Somaševala sta še župnik Jože Berginc, ki je prej pri obnovi neutrudno vodil vsa dela ter še sam precej fizično pomagal pri delu ter dravogrjski dekan Franc Hozjan. Slavnosti se je udeležilo tudi veliko število vernikov.

Morda se bo še našel kdo, ki bo skušal obnoviti dva stranska oltarja, izmed katerih je bil eden posvečen sv. Cirilu in Metodu, eden pa nebeški kraljici. Vsekakor pa gre zahvala vsem darežljivim ljudem, zlasti še iz sosednje Ojstriške fare in drugih krajev.▲

Pavel Krajnc pri delu.

Foto Ludvik Mori

POHOD ČEZ PECO

MILKA PODRIČNIK

Tudi kmečke žene si kdaj zaželimo kakšnega planinskega pohoda. Tako smo si v letošnjem letu zamislile pohod čez Peco, ki je bil v nedeljo, 5. avgusta 2001. Za spremembo smo s seboj povabile svoje može in otroke. Za pomoč pri organizaciji pohoda smo zaprosile PD Mežica, ki so nam uredili vse potrebno za prehod čez državno mejo.

Po vseh jutranjih ugibanjih o slabem vremenu smo se končno skupaj s planinskim vodnikom odpravili na pot. Po vseh zapletih, ki smo jih imeli na meji na Holmcu zaradi potnih listov, smo vendarle prispeli na spodnjo postajo gondole. Zbralo se nas je preko 80, tako da je bila vrsta kar dolga. Po 15 minutah vožnje z gondolo smo bili zbrani visoko na Peci v prijetnem hladnem ozračju. Pod budnim nadzorom vodiča smo se hitro začeli

vzpenjati po pobočju. Na začetku je bil razgled zelo lep, bolj ko pa smo se približevali vrhu Peci, gostejša je bila megla. Precej utrujeni (no ja, nekateri) smo končno prispeli do vrha. Tam smo se dodobra okrepčali z domačim žganjem, pivom iz nahrbtnika ter seveda z domačo kmečko malico. Pri mali-

ci pa sta se nam pridružili gospa Bernarda Ravnjak, kmetijska svetovalka iz Dravograda in še ena kmetica.

Pot smo nadaljevali do kočice na Peci, kjer smo dobili topel obrok. Ogleдали smo si tudi pod Peco spečega Kralja Matjaža. Za slovo je naš pevski zbor zapel nekaj pesmi.

Dan je hitro minil, zato smo se morali odpraviti do Matjaža v Podpeci, kjer nas je čakal avtobus. Ta del poti je bil najtežji, saj so bile naše noge že zelo boleče in težke, a Rudi nas je vseskozi bodril: »Saj je samo še pet minut!«

Kljub hudim bolečinam nog bo ostal izlet v lepem spominu. ▲

LETOŠNJE SREČANJE KOROŠKIH PLANINCEV PRIPRAVILI PLANINCI IZ VUZENICE

MIRKO TOVŠAK

Koroški planinci in ostali ljubitelji gora se vsako jesen srečajo na tradicionalni prireditvi »Srečanje koroških planincev«. Prireditev običajno poverijo društvu, ki se v posameznem letu lahko izkaže s kakršnim koli jubilejem ali kakšno drugo delovno zmaggo.

Zato ni slučaj, da je letošnja organizacija pripadla planinskemu društvu Vuzenica, ki se v letu 2001 lahko ponaša s številnimi jubileji, kot na primer 70 - letnico delovanja podružnice PD Vuzenica, ki je bila takrat še v okviru PD Ruše, 50 - letnico samostojnega delovanja društva on 50 - letnico začetka obratovanja planinske kočice Planinc pod Kaštivskim sedlom na Pohorju.

Letošnje srečanje je bilo torej v znamenju odpiranja prenovljene kočice Planinc, ki jo obnavljajo že od leta 1998 dalje. Lepo obnovljen objekt je nedvomno pridobitev za vse ljubitelje gora, v zimskem času pa bo kočica nudila tudi zavetje številnim smučarjem in ljubiteljem narave, saj stoji v neposredni bližini spodnje postaje žičnice Kaštivnik. Domače ime zanjo je Tajzel. H kočici spada tudi nekaj zemljišča in gospodarsko poslopje, okolico pa krasi planinski pašnik s preprogami jesenskega resja in drugega planinskega cvetja.

Na prireditvi se je ob lepe, sončnem vremenu zbralo kar lepo število planincev iz matičnega društva in ostalih društev iz Koroške.

Manjkali niso tudi najvidnejši predstavniki Planinske zveze Slovenije z novoizvoljenim predsednikom mag. Francijem Erkarjem na čelu. Med gosti smo zasledili tudi podpredsednika PZ Adija Vidmajerja, župana občine Vuzenica, predsednika meddruštvenega odbora PZ Slovenije Mirka Mlakarja itd.

Uvodne besede je spregovoril predsednik matičnega društva Edvard Rek, ki je poudaril pomen obnove kočice Planinc in orisal delo društva

v zadnjem obdobju, še posebej pa se je zahvalil vsem, ki so največ prispevali s svojim delom pri obnovi objekta. Vsi ti so prejeli tudi posebna priznanja.

Kočica Planinc se s svojo lokacijo v bližini planinske poti, ki povezuje slovensko planinsko transverzalo, navezuje na novo odprto Koroško planinsko pot, ki je bila lansko leto simbolično odprta ob srečanju koroških planincev na Košenjaku.

Danes so to pot prehodili že številni pohodniki, priporočamo pa jo vsem planincem, ki se zavedajo lepot koroških gora in planin.

Pot ni težavna in je primerna za vse starostne skupine planincev, od najmlajših do najstarejših.

Dnevnik in vpisne kartončke lahko dobite pri vseh planinskih društvih Koroške regije. ▲

1. Obnovljena kočica Planinc pomeni pomembno pridobitev za koroške planince.
2. Kočica sta predala svojemu namenu predsednik matičnega društva PD Vuzenica gospod Rek in vuzeniški župan Kus.
3. Na otvoritvi so se srečali številni planinci in ljubitelji gora.
4. Novoizvoljeni predsednik PZ Slovenije Franci Ekar, ki je bil imenovan na zadnji skupščini na predlog koroških planincev, zato nikakor ni smel manjkati.

Foto Mirko Tovšak

UREDILI CERKEV

FRANC JURAČ

Krajani Šmiklavža zadnja leta dajejo veliko na ureditev svojega kraja. Preko Šmiklavža na Graško goro so dokončno uredili in asfaltirali cesto na Graško goro in tako povezali tri občine. V kraju pa imajo tudi lepo cerkvico sv. Magdaleno. Ker je cerkev zadnja leta vidno propadala, so krajani pričeli z obnovitvijo. Tako so uredili zunanost cerkve in lepo preuredili tudi notranost in oltar. Ob blagoslovitvi obnovljenih del, katerega je opravil mariborski škof dr. Franc Kramberger, pa so pred oltarjem napravili spominski posnetek.

*Spominski posnetek
v cerkvi sv. Magdalene
Foto Franc Jurač*

USPELO GOBARSKO SREČANJE

FRANC JURAČ

1. Branko Vrhovec razlaga o užitnosti gob.
  2. Za spomin so gobarji naredili še spominski posnetek.
- Foto Franc Jurač

Turistično društvo Mislinja je letos že drugič na turistični kmetiji pri Miklavžu v Mislinji pripravilo gobarsko srečanje, ki se ga je udeležilo kar blizu dvajset gobarjev.

Čeprav je bila v času srečanja velika suša, so gobarji nabrali 60 vrst raznovrstnih gob v osrčju pohorski gozdov.

Gobarskega srečanja pa se je tudi letos udeležil dober poznavalec gob Branko Vrhovec iz Horjula, ki je vsako gobo posebej predstavil in povedal njeno užitnost ali neujitnost. ▲

PIHALNI ORKESTER RUDNIKA MEŽICA NA OBISKU V RADOVLJICI

AJDA VASLE

Tradicionalno prireditev Dan kluba večno mladih fantov in planincev Radovljice je tudi letos sooblikovala koroška glasba. Tokrat so se povabilu godbe Lesce odzvali godbeniki in godbenice iz Mežice. 25. 08. 2001 so mežiški muzikantje skupaj z godbami iz Škofje Loke, Cerknice in Lesc ter drugimi skupinami nastopili na paradi po radovljiških ulicah in koncertu pod šotorom. Na koncertu je vsaka godba predstavila svoj polurni program večinoma zabavnih skladb. Mežiški orkester je gorensko občinstvo dodobra ogrel s skladbami iz zakladnice zabavne, narodne in narodnozabavne glasbe, ki so jim s petjem in plesom pritegnili mnogi obiskovalci prireditve. Zagotovo je bil na svoje godbenike ponosen tudi župan občine Mežica Janez Praper, ki je tudi obiskal Radovljico in tamkajšnjega župana. Vzdušje pod šotorom se

Nastop godbenikov Rudnika Mežica v Radovljici

Foto Ajda Vasle

je stopnjevalo do zaključne točke koncerta, treh koračnic, ki so jih zaigrale vse štiri godbe skupaj. Pozdravljena Slovenija, Na Golici in Slovenci so iz dvestotih grl in src zazvenele veličastno in navdušujoče. Večer se je nadaljeval ob glasbeni spremljavi Štajerskih 7 do vrhunca - ognjemeta, ki je razsvetlil

radovljiško nebo ob trindvajsetih. Organizatorji srečanja godb, godbeniki iz Lesc, si zaslužijo dolg in glasen aplavz za brežhibno organizacijo koncerta in celodnevne izleta, ki so ga bili deležni gostujoči godbeniki. Ogledali so si slap Savica, na Bohinjskem jezeru muzicirali na

ladjici in zaigrali v čast prvo-pristopnikom na Triglav v Bohinjski Bistrici. Dobro počutje in zadovoljstvo ob uspelem koncertu so godbeniki poplačali z vnetim igranjem in obljubo, da se bosta orkestra še srečala, naslednjič v Mežici. Do takrat pa SREČNO! ▲

NA GRAŠKI GORI SO PELI IN IGRALI

FRANC JURAC

Zmagovalni ansambel na Graški gori - Zupan

Foto Franc Jurac

Na Graški gori je tamkajšnje Kulturno društvo v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Slovenj Gradec in Velenje izvedlo 26. festival narodnozabavne glasbe. V tekmovalnem delu je nastopilo 14. glasbenih skupin, ki jih je ocenjevala strokovna komisija, občinstvo pa je izbralo tudi svoj najbolj priljubljen ansambel. Po oceni strokovne komisije je postal absolutni zmagovalec festivala ansambel Zupan iz Vranskega s skladbo tekstopisca Toneta Gaberška "Pivce za živce". Ansambel Zupan je letos na Graški gori nastopal četrtič, veliko pa ansambel gostuje po vseh evropskih državah in zelo uspešno promovira slovensko narodno glasbo. Občinstvo pa je izbralo za svoj najbolj priljubljen ansambel, mlad ansambel Unikat iz Dolenjske. Graškogorski festival narodnozabavne glasbe zelo pridobiva na pomembnosti kraja, vsako leto pa se dviga kvaliteta nastopajočih in organizacija prireditve je vedno boljša. Organizatorji festivala so se potrudili, da ni bilo za obiskovalce vstopnine. Preko pettisoč obiskovalcem pa so ponudili kvaliteto glasbeno prireditev v lepem in naravnem okolju na Graški gori, ob stisnišču treh občin. ▲

31. BELTINŠKI FOLKLORNI FESTIVAL

ANICA MEH

29. 07. 2001 smo se folklorna skupina Pastirji kulturnega društva Podgorje pri Slovenj Gradcu udeležili 31. mednarodnega folklorne festivala v Beltincih. Člani KUD Beltinci so bili odlični organizatorji tako zahtevne prireditve. Oder za nastop folklorne skupine v grajskem parku je imel čudovito sceno – hišico krito s slamo, malimi okenci z naoknicami in cvetjem. Ta tip hiše je bil značilna gradnja teh krajev. Z zraka je viselo polno mikrofonov, ki so omogočali zelo dobro slišnost nastopajočih in so bili tudi ozaljšani s slamnatimi šopki in tudi ves oder v ospredju je pokrivala slama. Ta datum imajo krajanje Beltinc za praznik zaključka žetve. Povsod ob cesti in daleč v daljavi so nas pozdravljale požete njive – resnično, tu je žitnica Slovenije.

Folklorne skupine smo imele prostor za preoblačenje v gradu nekdanje grofovske družine Zishy. Ta grad danes obnavlja, zlasti zunanost. Ob 14.30 uri smo se vsi nastopajoči zvrstili v parado pred beltinško občino. Na čelu povorke so bili domačini s pozvačinom, nato FS Vipava, FS Predgrad iz Bele Krajine, FS Pastirji iz Podgorja pri Slovenj Gradcu, FS Jože Košič Bogojina, celjska FS, FS Vidovo

Folklorna skupina Pastirji iz Podgorja pri Slovenj Gradcu

Foto Anica Meh

Šentvid pri Stični, FS Gornji Senik, FS Marija Snežna Zgornja Velka, FS Bohinjska Bistrica, FS Val Piran in FS Janošik Svit iz Slovaške.

Ob 15. uri se je pričel nastop. Ob začetku nas je pozdravil župan Beltincev in glavni sekretar Javnega sklada republike Slovenije Marjan Pungartnik. Nato so se zvrstile izbrane folklorne skupine z izvirnimi plesi in običaji pokrajin, iz katerih so prihajale.

Tako so bili predstavljeni prekmurski plesi, Velikonočni ponedeljek na Vipavskem, staro predgrajsko obredje, plesi in

igrice Mislinjske doline, prekmurski plesi z Goričkega, plesi s Kozjanskega, dolenski plesi, porabski plesi, štajerski plesi, gorenjski plesi, Večer v solinah in za poslastico še slovaški plesi. Za zaključek programa so vse folklorne skupine zaplesale valček ob spremljavi beltinških muzikantov s sanjavim instrumentom cimballi.

Nepozaben je bil pogled na to pisano množico plesalcev in narodnih noš.

Po nastopu smo se preoblekli in se šli hladit in sprehajati po grajskem parku, kjer so nas stregli gostoljubni domačini z jedmi iz

teh krajev. Pa še klepet o folklori s folklornimi strokovnjaki prof. Mirkom Ramovšem, Meto Benčina, nežko Lubej, Mojco Pleško in že je bila tu večerja v gostišču Zvezda, v tipični secesijski zgradbi z madžarskim vplivom.

Polni nepozabnih vtisov in doživetij smo se spravili v naš avtobus, ki ga je vozil naš prijazen domačin Jože Prosenjak in se s pesmijo in muziko poslovili iz Beltincev, bogatejši za spoznanje, kako lepi so folklorne običaji naše domovine.

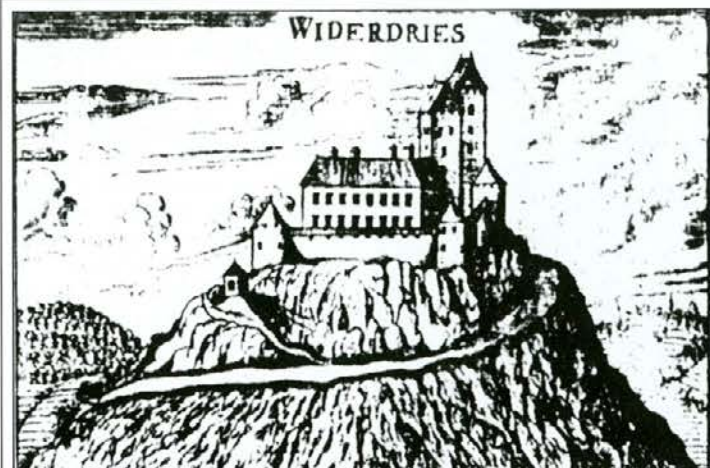
Čuvajmo in ohranjajmo jih našim potomcem. ▲

11. GRAJSKI PIKNIK NA GRADU WIEDERDRIESS

DANICA BLATNIK

V nedeljo 5. avgusta 2001 sta pripravila primestna vaška skupnost in Kulturno društvo

Šmiklavž že 11. grajski piknik. V prelepem naravnem okolju gradu Vodriž ali Wiederdriess

se je zbralo veliko ljudi. Ob 14. uri je bila najprej maša v kapelici ob grajskem obzidju, ki jo je daroval g. Tine Tajnik. Naj ob tem omenim, da se župnijska cerkev sv. Miklavža prvič omenja že l. 1265 kot cerkev oz. trušenjska kapela na posestvu gradu Wiederdriess. Postavili so jo oglejski fevdniki v bližini gradu, ko so postali njeni patroni. Ob 15. uri pa je bila ob severnem delu obzidja gradu uprizorjena v priredbi, režiji in izvedbi igralske skupine KD Šmiklavž veseloigra »Kje je meja«. Predstavili so se že znani, pa tudi novi obrazi. Igra govori o dveh prepirajočih se kmetih, ki vsak po svoje trdita,

kje je meja. Pri tem hoče imeti dobiček še »pravdarski dohtar«, vendar nazadnje zmaga zdrava pamet. Po igri pa se je ob domačiji Prjolič nadaljeval pravi grajski piknik z jedačo, pijačo in plesom.

Še nekaj besed o gradu: Na grebenu pri naselju Vodriž so oglejski fevdniki, vitezi Hebenstreiti, okoli leta 1300 postavili mogočen grad Wiederdriess. Vodriž (Wiederdriess) je primeren značilnega gotskega gradu. Pogorel je leta 1766. Ohranil se nam je sicer kot nepopolna razvalina, ki pa ima še vedno dovolj prvobitnih elementov, da zasluži našo pozornost. V zadnjem času pa je tudi državna

skrinja namenila nekaj denarja, da se grad zaščiti pred popolnim razpadom. Mimo njega vodi tudi evropska pešpot. Pa tudi drugače ga obišče kar precej ljudi, kajti tukaj je res pravi kraj miru in tišine in navsezadnje tudi čarobnosti gradu s svojimi debelimi zidovi.

Domačini si želimo, da bi se ta tradicija še nadaljevala in da bi morda prikazali še več običajev iz življenja v nekoč mogočnem gradu. ▲

Veseloigro "Kje je meja" so zaigrali igralci KD Šmiklavž

PREDSTAVITEV PESNIŠKE ZBIRKE "ZLATI DEŽ"

HELENA HORVAT, prof.

Urednik zbirke Žamet Aleksander Zorn, pesnica Barbara Simoniti, povezovalka programa Helena Horvat in kitaristka Katja Porovne.

Založba Mladinska knjiga je 7. junija 2001 v Knjižnici Ksaverja Meška organizirala predstavitev pesniške zbirke *Zlati dež*, avtorice Barbare Simoniti iz Slovenj Gradca.

Poleg avtorice se je predstavitve udeležil Aleksander Zorn, urednik zbirke *Žamet* pri založbi MK. Pravo razpoloženje pa je ustvarila glasbenica Katja Porovne, prava mojstrica akustične kitare. Barbara Simoniti je rojena v

Slovenj Gradcu, tu je preživela svoje otroštvo, potem pa je končala gimnazijo na Ravnah in filozofsko fakulteto v Ljubljani. Po sedmih letih je opravila doktorat iz angleške književnosti.

Lotila se je vprašanja kako nastaja konsenz v Carollovi Alici in kako se spremeni v slovenskem prevodu. Posebej je zanimiva navezava na slovensko književnost, na Butalce Frana Milčinskega. Predelan doktorat je izdala v knjigi *Nonsens*, leta 1997 pes-

niško zbirko *Zatišnost*, leto pozneje pri DZS zbirko novel *Razdalje* in lani pri MK pesniško zbirko *Zlati dež*.

Barbara Simoniti vedno bolj postaja upoštevanja vreden glas slovenske književnosti. Zbirka *Zlati dež* že v naslovu skriva večpomenskost; zlati dež je namreč tudi ime za zlato rumeno cvetočo akacijo.

Knjiga je ob izidu vzbudila veliko pozornost. Svoje ocene je v različnih publikacijah objavilo kar šest literarnih kritikov. Vsi so izrekli priznanje njenim

izbrušenim kratkim pesmim, ji priznali izjemno ustvarjalnost in samosvoj pesniški izraz. Na videz so pesmi preproste in vsakomur omogočajo, da jih doživi po svoje. Pravemu smislu in globini pa se približamo šele po večkratnem branju. Z literarnega vidika je o zbirki spregovoril urednik Aleksander Zorn, Barbara pa je z izrednim pretanjenim občutjem prebrala nekaj pesmi. Svoje je dodala tudi imenitna glasbena spremljava Katje Porovne.

Bil je res izjemen večer! ▲

USTANOVITEV KMETIJSKE ZADRUGE ZA SLOVENJ GRADEC IN ZA OKOLICO

JOŽE POTOČNIK, prof.

Pred par leti je izšla prijazna in vsebinsko bogata publikacija 50 let združništva na Koroškem (1948 - 1998). S takšnimi in podobnimi almanahi ohranjamo del naše gospodarske zgodovine, to je kmetijsko združništvo. Pohvaliti je potrebno prizadevne avtorje zapisov, izdajatelje in člane uredniškega odbora. Ob tem pa kaže opozoriti, da segajo začetki slovenskega združništva v zadnjo četrtino 20. stoletja (Encikl. Slov. 5). V zvezi s kmetijstvom v Mislinjski dolini naj opozorim, da je že 13. junija 1900 v Slovenj Gradcu začela posloovati kmetijska zadruga. V graščini Rotenturn je imela v najemu poslovne prostore. Poslovala je vsak četrtek in nedeljo. Kmetje so bili zadovoljni s slovensko kmetijsko zadrugo. Toda nemški slovenjgraški gospodi to ni bilo po godu. Zato so začeli kmete svariti in opozarjati, da bodo grunte izgubili, če se včlanijo v zadrugo. Pritožili so se celo na okrajno glavarstvo, vendar brez uspeha. Kmetje so na vse te špekulacije odgovorili na ta način, da so

Kmetijska zadruga za Slovenjgradec in okolico
s sedežem v Slovenjgradcu.

Slovenjgradec, dne 17/6 1905

Seav. županstvo Razbor

Prosimo oba gospod. v nedeljo pri cerkvi običajno prebrati sledečo novico:

V Slovenjgradcu bo v nedeljo 14. t. m. (na tretjo nedeljo po Veliki noči) veliko javno razpravo v gospodarskih zadevah in ob jedrnatih tudi občini javni kmet. zadruga in sicer ob 3 uri popoldne v prostornih karodnega doma.

Vabimo vse zavedne kmete in kmetijske otrove da pridejo na to shod.

Pustkočnik
Seav. županstvo.

v kateri so imela razna obrtna podjetja delovne prostore, nazadnje pa še Prevent do 1975.

Tudi Ledina, kmetijsko gozdarska zadruga Slovenj Gradec je bila lastnik dela te stavbe, v kateri je bila trgovina kmetijske tehnike do leta 1997. V lepo obnovljeni in razširjeni stavbi ima danes sedež Koroška banka d.d. Slovenj Gradec.

Zanimiv je dopis Kmetijske zadruge Slovenj Gradec z dne 5. maja 1905, ki ga je poslala slavnemu županstvu Razbor, da ga oznanj pri cerkvi. To je le zmo o začetkih kmetijskega združništva v Mislinjski dolini v začetku 20. stoletja. ▲

1. Fotokopija dopisa Kmetijske zadruge Slovenj Gradec iz leta 1905
2. Ginterjeva hiša z gostilno ob koncu 19. stoletja.
3. Narodni dom, ustanovljen 1904 leta (Druškovičeva hiša).
4. Danes Koroška banka Slovenj Gradec d.d.

zbrali 38000 kron in od Avgusta Ginterja, medicarja in posestnika, kupili hišo in gostilno na najlepšem delu mesta, kamor se je preselila Kmetijska zadruga. Tu so odprli gostilno in imeli skladišče. Krajani so bili zadovoljni, ker so dobili prepotrebni dom, v katerem so se zbirali. Časopis Slovenski gospodar je celo objavil vabilo vsem, ki prihajajo v Slovenj Gradec po opravkih, naj obiščejo tudi njihov sloven-

ski dom. Kmetje so spoznali prednosti zadruge in njihova moč v mestu je rasla. Nemška gospoda je zadrugo celo ovadila kazenskemu sodišču, češ da nepravilno posluje. Po daljši preiskavi je sodišče ugotovilo, da ni storila prekrška. (Katja Koletnik: Slovenj Gradec od 1900 do 1910, diplomatska naloga, 1990). "Slovenski dom" je postal Narodni dom, ustanovljen 20. marca 1904, Druškovičeva hiša,

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

RUDI REBERNIK

Kot mnogo kje po naših krajih, je tudi v Razboru več takih mest, kjer so bili nekoč skromni domovi z malo zemlje in številnimi družinami, ki so obdelovale svoj košček zemlje, da so ji iztrgali borni pridelek, ki so ga potrebovali za svoje preživetje.

Po večini so bile to kmečke bajte, pa tudi manjša posestva, kjer so si lahko na svoji zemlji pridelali večino pridelkov za življenje, za ostalo pa so si morali pri večjih kmetih vzeti zemljo v najem, ki so jo morali s svojim delom odslužiti ob košnji in žetvi ter ob vseh drugih večjih delih na kmetiji.

V tistih predvojnih časih ni bilo redne zaposlitve in zaslužka, kot je bilo to takoj po vojni. Ljudje so si iskali zaslužek za svoje najnujnejše potrebe z dninami ali pa kot sezonski delavci v plešivških gozdovih.

Mnogi otroci iz takih številnih bajtarskih družin pa so morali služiti kot pastirji, pozneje pa kot hlapci in dekline na velikih kmetijah. Po vojni pa si je večina mladih iz takih družin poiskala delo in redni zaslužek ter odšla od doma, nekaj h Gozdnemu gospodarstvu v plešivške gozdove, nekaj pa na Koroško v železarno ali rudnik.

Danes takih kmečkih bajt skoraj ni več. Zaradi razvoja kmetijstva in živinoreje po hribovskih kmetijah so morali prebivalci poskrbeti najprej za večje in sodobnejše hleve, zato je skrb in vzdrževanje takih kmečkih bajt, ki so bile večinoma lesene, postalo še dodatno breme za kmeta. Nekdaj pa so bile pomemben del kmečke domačije, saj so v njih ostareli kmečki gospodarji in gospodinje preživljali zadnja leta svojega življenja ter uživali svoj, nekje boljši, nekje pa slabši, vendar pa zmeraj trdo prisluženi preužitek.

V tem kratkem zapisu želim spomniti na eno izmed takih pol kmečkih pol delavskih družin, ki sem jo nekdanj poznal. Bili smo sosedje in prijatelji, radi smo se obiskovali in si pomagali ob vsakem času, če je bilo potrebno.

Pozneje nas je življenje ločilo, tako da se danes le poredkoma srečujemo. Tudi njihova domačija je spremenjena; iz nje je nastal vikend, ki pa le malo spominja na nekdanj pol zidan pol lesen objekt, dom številne družine, ki je v tistih časih tam živel. To je bila Grabnarjeva

Grabnarjeva družina iz Razbora: V prvi vrsti sedi poleg staršev Frančiške in Martina hčerka Marija, poročena Verbole s sinom, poleg nje pa stoji hčerka Tončka, poročena Lorenci. Stojijo pa: sin Ferdo, zet Franc Verbole, hčerka Milka, poročena Triplat ter sinova Stanko in Tinč. Na sliki manjka še hčerka Ivanka, poročena Anželak.

domačija in družina v Razboru. Njihov dom je bil v Velunjski dolini na južni strani Razbora, prav na meji med Razborom in Zavodnjem ob potoku Velunja. Na Grabnarjevi domačiji je nekdanj živela rodovina Kočnik, potomci in sorodniki nekdanjih lastnikov lepega Vrhovskega posestva v Razboru. Grabnarjevo malo posestvo, ki je obsegalo tudi nekaj gozda, je podedovala hčerka Frančiška. Ta se je kmalu po koncu prve svetovne vojne poročila z Martinom Potočnikom, Ronetovim sinom iz Razbora, ki je bil izučen in dober kovač. Tu sta Martin in Frančiška na malem Grabnarjevem domu začela gospodariti in si ustvarjati družino.

Martin si je ob potoku postavil kovačnico in kmalu je imel zaradi svoje pridnosti in spretnosti polne roke dela. Žena Frančiška pa je skrbela za dom, obdelovala male njive in travnike, obenem pa še hodila pomagat sosedom delat, saj so jo zaradi njene pridnosti in iznajdljivosti povsod radi imeli.

Kmalu so v družino začeli prihajati otroci. Zaradi tega sta se morala starša še bolj truditi in delati, da sta jim priskrbela vsakdanji kruh in potrebno obleko. Nekateri izmed njih so morali kmalu okusiti trdo življenje kmečkega pastirja ali dekline, vendar pa so se kljub temu vedno imeli radi, obiskovali so svoje starše, brate in sestre, če so le mogli.

Grabnarjevi družini življenje in usoda ni vedno prizanašalo. Najtežji udarec jih je zadel, ko jim je umrla že odrasčajoča hčerka in sestra Štefka, kmalu

za tem pa jim je pogorela še domača hiša, da so morali pričeti vse znova, zgraditi novo streho nad glavo in urediti najnujnejše stanovanje.

Grabnarjevo družino sem pričel prav spoznavati šele po vojni, ko sem prišel k Pistotniku, kjer je bila doma moja žena, čeprav smo bili z nekaterimi Grabnarjevimi otroci sošolci na razborski šoli, živeli pa smo daleč narazen, vsak na drugem koncu Razbora.

Potem pa smo postali sosedje in Grabnarjevi so nam vedno priskočili na pomoč pri delu po strmih pistoških njivah in travnikih. Oče Martin nam je delal in popravljal razno poljsko orodje, ki je bilo potrebno za obdelovanje njiv in travnikov. Bil je dober in spreten kovač in razbijanje njegovega kovaškega kladiva, ki se je dobro slišalo tudi do nas, se je razlegalo po ozki dolini od jutra do večera.

Po vojni pa se je tudi Grabnarjeva družina začela razhajati. Otroci so odšli za svojimi življenjskimi cilji, hčerke so se poročile in odšle, sinovi pa za delom v tovarne in starša sta ostala sama. Danes tudi onadva počivata zraven svojih prednikov na razborskem pokopališču.

Žal, pa tudi od ostale družine danes živijo samo še trije.

To je še en kratek zapis o eni izmed mnogih družin, ki so živele po svojih skromnih domovih, doživljale težke in vesele čase in smo jih zaradi njihovih dobrih del in prijateljstva ohranili v lepem spominu. ▲

Naš sodelavec mirko Kumer iz Prevalj se nam spet oglašuje z daljšim prispevkom. Tokrat predstavlja kraj Kot in Ravnjakovo rodbimo. V članku je malo zgodovine in malo sedanjih tegob tega kraja, predvsem pa družine Ravnjak.

Če se z Dihpolovega vrha (650 m) na Zagradu ozreš proti jugovzhodu, vidiš preko razgibanega terena kmetij Zagrada in Kota najvišji vrh Plešivca (1696 m, za domačine velja le ime Uršlja gora), z manjšo plešo nad gozdno mejo, s televizijskim stolpom. V isti črti pred njo pa se od položnejših travnikov strmo dviga do vrha gozdnati Hom (1199 m). Desno od Homa se nato nekaj kilometrov v loku razteza gozdna planina z grebenom med 1000 in 1200 m nadmorske višine, ki se stika z robom Pogorevca in nato preko Ojstrice, zahodno poveže z gozdnim hrbtom Kav nad Lešami. Ta gozdni pas je več kot kilometer širok, je povsem poraščen z drevjem (ca 800 ha). Največ je smreke in od daleč izgleda kot temno zelen nakodran plašč, ki skriva strme rebri in grape. V desni polovici tega loka gozd prekriva pet večjih grap, kot da bi z orjaško dlanjo roke s prsti pritisknil v nekoč še mehko zemeljsko gmoto in tako omogočil petim izvirov vode, da se izpod roba grebena strmo, preko gruščja prelivajo in se v kotu pod Ravnjakom na prvem položnejšem travniku združijo v skupni potok. Ta se po treh kilometrih pod cerkvijo sv. Barbare zliva v reko Mežo. Zato ga uradno imenujejo Barbarski potok; domačini pa mu pravijo Brančurnikov graben, ker pred izlivom teče tik mimo znane gostilne Brančurnik.

Pred spomladanskim oživljanjem razkropljeni izstopajo iz tega temnega plašča svetlo rjavi koprenasti vrhovi macesnov. V mesecu maju pa ti vrhovi svetlo ozelenijo in z novimi iglicami dajejo živahniji videz tej temni preprogi. Istočasno v redkih skupinah ozelenijo tudi bukke in spomladansko prebujanje te pritegne, da bi se sprehodil po sveže dišečem gozdu.

Ker je ta gozdni pas večinoma severne lege, je v njem vedno hladno. Na jesen pa je najlepši obisk v skupinah bukev, katerih svetlo zeleno listje začne spreminjati svojo barvo v rumeno rjave rdeče odtenke. Vsak list se barva v drugačne odtenke in ob večji skupini bukev se znajdeš v pravljicnem gozdu, ko ga preliva sonce. Očaran sedeš na kakšen okrušek skale in uživaš.

Ta široki gozdni pas je pretrgan na grebenu le z Obretanovim pašnikom (1050 m), pod Ojstrico pa s pašniki Macigojevine (1000 m). Na obeh teh kmetijah je najemna obdelava zemlje prenehala ob koncu druge svetovne vojne, ko je okupator zažgal obe kmetiji, prebivalce pa izselil v taborišča.

Med temi pašniki pa leži že pred stoletjem propadla kmetija Suško, danes povsem porasla z gozdom, le stara lipa še kljubuje grozeči smrti ob skriti stari gozdarski koči.

Kmetija Ravnjak (posnetek iz helikopterja)

Foto Mirko Kumer

Vse tri kmetije so pred mnogimi leti prešle v last grofa Thurna. (So bili pogoji kmetovanja takrat res tako hudi, da so lastniki obupali? So bile kupoprodajne pogodbe poštene in pravične?)

Manjši svetli lisi sta še Krvavčevo in Tramoličko, sicer privatna last, kjer prav tako zarašča gozd. Pod vrhom Suškega je še skrito večje plazišče (ca 5 ha), kjer se zaradi pogoste erozije ne morejo vsidrati drevesa.

Ta široki gozdni pas je v bregovih s strmimi rebri in vmesnimi grapami in skriva ozke gozdne steze, ki se vijugajo po valovitem terenu. To niso ugodne sprehajalne steze, saj so komaj za stopinjo široke, krivulje z manjšimi padci in vzponi in prečijo vzporedno z grebenom celotnega hribovja. Nekaj pa je speljanih »cik-cakasto« strmo iz dola na greben oziroma vrh. Po teh poteh hodijo gozdarji, ko pregledujejo stanje gozdov in lovci, ko ugotavljajo stalež in lovijo divjad. Tudi jaz sem prehodil vse te poti in pri tem občudoval prelepa ravna debela smrek in macesnov, debela košatih bukev in se čudil »Naravi«, ki ustvarja take »nebotičnike«. Nekatera debela s koreninami objemajo debele skale, da bi s tem povečale svojo moč in odpor proti viharjem, ki občasno grozijo, da bodo zrušili to prekipevajočo rast. Ob pogledu na to okolje in v primerjavi s filmi, ki kažejo potovanja po pustinjah in krajih brez gozdov,

sem srečen, da živim v tem kraju. V letih 1942 - 1945 pa so po teh stezah hodili partizani in njihovi obveščevalci, saj je vseh 10 kmečkih družin ob vznožju in dve na grebenu tega gozdnega masiva, podpiralo borce, obveščali so jih in jim dajali hrano. To pričajo tudi slepilna imena kmetij, ki so jim jih dali partizani in so:

domače ime	partizansko ime
Lubenc	niso imeli partizanskega imena
Podhovnik	pri Starem
Kanc	pri Raubšicu
Božank	pri Sivi glavi
Apohal	ni imena
Obretan	pri Mokrem jopiču
Šibovnik	pri Kislem mleku
Lagoja	pri Javki
Ocvirk	pri Grumpu
Kotnik	ni imena
Ravnjak	na Hribu
Macigoj	ni imena

Tudi tiste kmetije, ki niso imele partizanskega imena, so bile povsem partizanske.

V osrednjem delu tega gozdnega loka nad Vranskimi pečmi je v letih 1944/45 delovala tudi partizanska tiskarna - tehnika imenovana »Netopir«, ki je bila povezana s temi kmeti, jih obveščala in bodrila ljudi, da vzdržijo v slovenski samozavesti do poraza okupatorja.

V zadnjih letih sta bila v to planino zgra-

jeni tudi gozdno kamionski cesti in sicer ena z južne strani onstran Homa, izpod Uršlje gore preko opuščene, prav tako grofovske kmetije Godec, na greben do Obretana in še kak kilometer naprej do Suškega plazua. Druga je s severne strani povezana in speljana preko Leš in nad robom Macigojevih pašnikov: z enim krakom pod Suškim, z drugim pa mimo Macigojeve ruševine in njenih travnikov preko Puše navzdol do ceste na Zagradu. Tako je sedaj v te kraje možno priti tudi z osebnimi avtomobili, kar ljudje pridno izkoristijo ob lepem vremenu.

Ko te gozdne strmine nižje prehajajo v položnejši svet, vidiš prej po vrsti našete kmetije, ki jih razmejujejo manjše parcele gozdov do dolinske ceste. Družine so si zelo prizadevale, da so preživele in se ohranile na tej rodovitni zemlji.

V preteklosti jih je poleg skromnih pridelkov reševal gozd.

Danes pa si zastavljajo vprašanje, kako bo v veliki družini Evrope. Manjši kmetje že obupujejo in prodajajo zemljo za vikende, večje tri v tem kraju, ki se danes imenuje KOT (po občinskem katastru spada pod kat.obč. Leše - nekdanj so tu iskali premog-, deloma pa h k,o, Uršlja gora okrog Homa) pa bodo morale poleg živinoreje in mlekarstva začeti še s kakšno dopolnilno dejavnostjo, da bodo tudi njihovi nasledniki ob primernem standardu ostali na zemlji ter oživljali kraj.

RAVNJAK

Kdaj, kako in od kod ime Ravnjak, kmetije v Kotu, ne vemo. Gotovo pa je nastalo še pred letom 1828. To sem razbral v članku Koroškega Fužinarja iz leta 1989, ki omenja med drugim tudi imena kmetij v tem kraju Kot. Navajam imena kmetij v katastrski občini Leše, ki sem jih zaradi preglednosti razporedil po vrstnem redu hišnih številk:

imena iz katastra

Juschel Valentin, kmet
Mottnigg vulgo Starr Aleš
Juch Simon, kmet
Petschnik Lorenz vulgo Petschnik, kmet
Woraunigg vulgo Ravnjak Franz, kmet
Woschenk vulgo Kernatz (Kervautz) Simon, kmet
Matheus vulgo Kottnigg Matheus, kmet
Ovar (Ofer) vulgo Tramolitschnik Florin, kmet
Mottnigg vulgo Ocwirk Jakob, kmet
Stergar vulgo Makay Joseph, kmet
Naraunigg vulgo Rogatschnigg Anton, kmet
Pleschetschnigg vulgo Laagoja Gasper, kmet

sedanja (domača) imena

Kot 1 Jušel
Kot 2 Štor
Kot 3 Jugovo
Kot 4 Pečnik
Kot 5 Ravnjak
Kot 6 Krvavc
Kot 7 Kotnik
Kot 8 Tramoličnik
Kot 9 Osvirk
Kot 10 Maki
Kot 11 Rogačnik
Kot 12 Lagoja

Zavoj ceste pod Ravnjakom.

Hom in kraj Kot

Ob koncu navedenega članka je tudi naslednja opomba:

»Vulgo - domače, hišno ime. Hišno ime so ohranjali tako, da je priženjeni kmečki sin prevzel za svoj priimek hišno ime.«

Moja opomba: V prvem poglavju sem naštel oziroma imenoval samo domača imena, ki mejijo na opisani gozdni kompleks.

Vsa navedena imena kmetij so še danes »živa«, razen št. 8. Domača imena navajam tudi danes enako, vendar v slovenščini, imena lastnikov kmetij pa so seveda povsem druga. Tudi hišne številke imajo drugačen

strani strmega pobočja planine Hom. Tu je bilo kmetovanje zaradi strmine izredno težavno, zato si je želel pridobiti vsaj malo položnejšo sosednjo kmetijo Kova. Grofu Thurnu je prodal večjo gozdno površino, ki je segala na pobočje Uršlje gore in s tem pridobil denar, sosednja kmetija Kova pa je bila na prodaj. Prodajo pa je uredil prepozno in mu je »tik pred nosom« kmetijo Kova odkupil nek lesni trgovec iz Prevalj. Prav kmalu za tem pa je lastnik kmetije to stran planine Hom, po domače Kanc zaradi bolezni prodajal svojo kmetijo. In tako je Voranc pohitel in kupil to kmetijo ter

Ravnjakovo

razpored. Danes spada pod kraj Kot še nekaj kmetij iz kraja Podkraj.

PAVŠE NA RAVNJAKOVEM

Danes kmetuje na Ravnjakovem Franc Pavše, rojen leta 1936, s svojo družino. Ko ga vprašam, kako se spominja svojih prednikov, mi pove: »Voranc Pavše, moj praded, je gospodaril na kmetiji Lubenc na južni

se preselil na Kančevo z celo družino. Tukaj je bilo zemljišče lažje za obdelavo, le sončnega obdobja je bilo manj, saj je lega ravno nasprotna Lubenčevi. Kmetija meri skupaj 48 ha, od tega je 40 ha gozda, ki sega v sam vrh Homa. Tudi tukaj je ravnine le toliko, da so postavili poslopja, ostalo pa so bregovi. Tukaj so potem Vorančevi otroci doraščali in starejši sin se je priženil na Ravnjakovo v Kotu leta 1896. Posestvo je podedovala hči nekih Matvozov iz Črne. S sinom so se na Ravnjakovo preselili tudi njegovi starši oziroma oče Voranc z vso družino. Po smrti pradedu je tako Matevž postal lastnik kar treh kmetij.«

MATEVŽ PAVŠE

Sedanji gospodar Franc nadaljuje: »To je bil moj dedi. Ta se je lotil gospodarjenja z vso vnašo. Kančevo je začasno dal v najem, Lubenčevo pa je delno koristil za pašo in si s tem povečal stalež živine na Ravnjakovem. Spodaj, na meji posestva ob potoku je postavil žago venecijanko. Žagal je hlodovino iz gozdov vseh teh posestev in ko se je pri tem delu že izpopolnil, je začel trgovati z lesom. Prevzel je še žago 2 km nižje ob istem potoku, ki je imela zaradi dodatnih pritokov večjo pogonsko moč. Odkupoval je hlodovino tudi od drugih kmetov v tej okolici. Ker Ravnjakovo meji tudi na grofovsko posestvo, se je seznanil z odločilnimi uslužbenci grofa Thurna (s sedežem v takratnem Guštanju) in ugodno odkupoval tudi njegov les. Poleg žage je postavil tudi malo elektrarno za domače potrebe, mlin pa je tam že stal. Ves les je

tudi prevažal z lastnimi konji, saj so sinovi že odrasli. Pri vsem tem pa je zanimivo, da na začetku sploh ni znal računati. Izračunavati kubike lesa ga je naučil nek lesni trgovec, ki je od njega odkupoval žagan les za nadaljnjo prodajo. Tudi v delniško firmo »Korotan« se je vključil kot delničar in ob stečaju te firme izgubil precej vložka. V tistem času je premogovnik Leše širil izkop premoga tudi na Zagrad in Kot. Odprl je gostilno, kamor so rudarji hodili zapravljat svoj zaslužek. Od vsake kmetije v tej okolici je sigurno vsaj en član družine delal v rudniku.

Ko si je tako opomogel, je kot lovec vzel za kup velik del občinskega lovišča. Na lov je vabil vse takratne prevajlske in guštanske veljake. Posebno dobrodošli so seveda bili tudi grofovi gozdarji. Vse to lahko razberemo tudi na sliki, posneti ob praznovanju 70 - letnice odseka lovskega društva Prevalje (podružnica lovskega društva Maribor). Na njej so z Ravnjakom v sredi ni še: upravitelj grofa Thurna, dva nadgozdarja, visok uradnik sreskega načelstva Prevalje, apotekar lekarne Prevalje in svak - posestnik na Fari. Gostilna je privabila tudi druge purgarje iz bližnjih krajev, saj je bil do Ravnjaka ravno primeren sprehod, približno 1 uro peš hoje iz Prevalj ali Raven.

Seveda so bili predstavniki oblasti in tudi drugi odgovorni v javnosti pri Ravnjaku vedno dobro postreženi in če je bilo pri poslovanju kaj narobe, so pač zatisnili eno oko. In vse je bilo v redu.

Kot redni najemnik občinskega lovišča je bil poznan daleč naokoli. S tem je tudi privabljal goste od blizu in od daleč. Zaokroženo lovišče je obsegalo tudi manjši del grofovskega. S privolitvijo grofovskih gozdarjev je skupni lov organiziral tako, da so gonjači s psi šli v notranjost grofovega lovišča in poganjali divjad v Ravnjakovo. Lovili so predvsem gamse in velike peteline, ki jih je bilo takrat dovolj. Po končanem lovu so imeli gostje zabavo, kjer so pili in jedli ter uganjali norčije iz neizkušenih lovcev. Ko so dedijevi sinovi odrasli, je po pradedovi smrti kmetijo Kanc prevzel sin Alojz Pavše, kmetijo Lubenc pa Albin Pavše. Sin Ludvik se je preselil na Prevalje in prevzel manjše posestvo »Čukovo«, kjer je obdeloval zemljo in poleg tega še pridno prevažal s konji. Bil je še sin Lipi, ki se je zaposlil v rudniku Mežica.

V družini so se rodile tudi tri hčerke. Vse tri so se dobro poročile na Prevalje in rod Ravnjakov se je povečal za nove člane. Po Matevževi smrti je prevzel domačijo Ravnjak sin Matevž, moj oče.«

MATEVŽ PAVŠE – RAVNJAK

»Rojen je bil 1898 in umrl 1.eta 1979. Kmetijo je prevzel leta 1929. Še pred prevzemom kmetije je obiskoval kmetijsko šolo v Velikovcu in hranim njegova spričevala in dnevnik. Gospodariti je pričel v najtežjem obdobju. Za družico si je dobil hčerko velike hribovske kmetije Osojnik iz Bistre. Bila sta idealen par, delovna in razumeva-

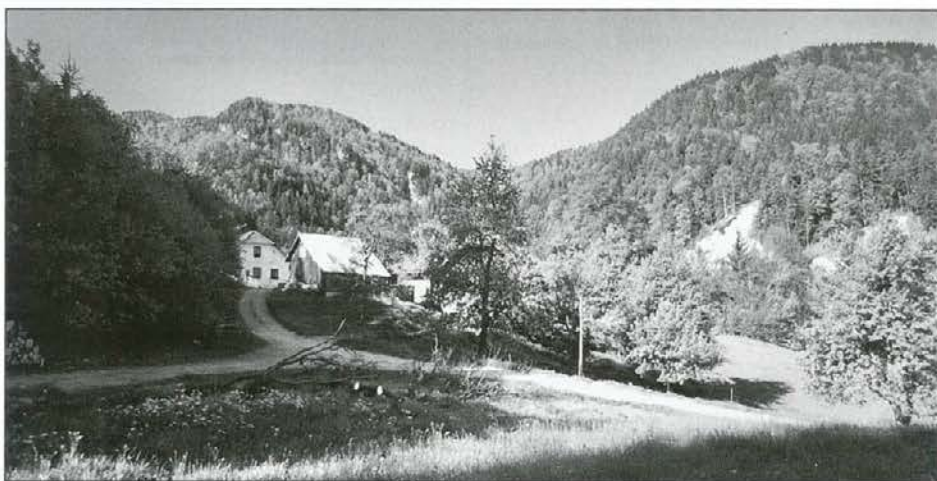
joča. Čeprav sta se trudila in oče jima je zapustil dobro zasnovano kmetijo, v stari kraljevini Jugoslaviji do okupacije Nemcev nista kaj dosti napredovala. Promet v gostilni je skoraj popolnoma zamrl, saj je premogovnik Leše prenehal z delom in glavnine gostov ni bilo več. Zaradi močne konkurence in pomanjkanja trgovske »žilice«, je lesna trgovina zastala in ni obnovil obrti. Po letu 1945 pod novo oblastjo je bilo žaganje lesa za promet prepovedano na žagah venecijankah.

Ko se je bližala druga svetovna vojna, so kmetje postali malodušni. V naših krajih je okupator prepovedal govoriti slovensko. Začeli so izseljevati ljudi, zapirati prve osumljence, oštevilčili so ljudi in jih prestrašili, da bo večina izseljena. Ljudje so morali biti zelo previdni, s kom so se družili in kaj so govorili, da z novo oblastjo niso prišli v nemilost.

Oče je za silo razumel nemško, kar je bilo seveda Nemcem všeč. Kljub temu so se obnašali oblastno in to tudi dobro izkoristili. Ravnjak se jih je iznebil tako, da jih je brezplačno pogostil s kakšno malico, kar je tako ali tako običaj tukajšnjih kmetov. Nemci so seveda hitro ugotovili, da so Ravnjaki vsi lovci in ker so si v tistem zme-

niso vedeli, kako naj se obnašajo. Če so Nemci izvedeli, da kmet podpira partizane, so člane družine izselili v taborišče ali izvajali še hujše kazni. Če pa so partizani ugotovili, da domačini simpatizirajo z Nemci ali jih celo izdajajo, so prišli na dom, jim pobrali živila in zagrozili s hujšimi kaznimi. Ljudje so bili v veliki dilemi, kako ravnati. Seveda so bili Ravnjakovi do Nemcev ustrezljivi, s srcem pa so bili za partizane. Ker so se Nemci pri svojih obhodi najraje oglasili pri Ravnjakovih, so se le - ti s partizani dogovorili za način obveščanja o nevarnosti. S kmetije Ravnjak se nividelo direktno do tehnike netopir, ki je bila v skalovju pod Suškim vrhom, so Ravnjakovi ob obiskih Nemcev za južno steno kašče obesili belo krpo. To so lahko opazili na nasprotnem bregu pri kmetu Ocvirku, ki so prav tako obesili belo krpo. To pa so lahko opazili v tehniki, ki so bili tako obveščeni o nevarnosti. Kadar Nemcev ni bilo v bližini, so obesili rdečo krpo.

Ravnjakovi so bili v tem času priče raznim tragedijam, ki so se dogajale med osvobodilno vojno v bližnji okolici. Najhuje pa je bilo 21. januarja 1945, ko je skupina okrog 20 borcev - partizanov pozno zvečer nenajavljeno prišla na domačijo

Kmetija Ocvirk, v ozadju Suški vrh s tehniko Netopir.

denem času vse privoščili, so Ravnjakove izkoristili za to, da so jih seznanili s terenom in divjadjo. Toda, to je kmalu minilo. Leta 1942 so se onkraj hribov pojavili »gošarji« z nekaj ostankov jugoslovanske vojske. Ti so avgusta požgali dom na Uršlji gori, kjer so Nemci nameravali imeti svojo opazovalno točko. Po tem dogodku so postali vsi kmetje okrog Uršlje sumljivi in seveda tudi Ravnjakovi. Nemci so hodili okrog le še v oboroženih skupinah in poizvedovali za »bandite«. Po požigu koč na Uršlji gori v Razboru kljub mobilizaciji vojaštva niso uspeli najti gošarjev, se je situacija začasno umirila. Kmalu za tem pa so prvi fantje domačini, da bi se izognili vpoklicu v vojsko, pobegnili od doma in so hitro našli stik z organiziranimi partizani, ki so redno prihajali in ostajali v teh hribovih. Sedaj je postalo za Ravnjakove še težje; oglašali so se partizani, oglašali so se Nemci. Ljudje

Ravnjak in si v pritličnih prostorih v kuhinji in gostinski sobi privoščila malo počitka. Domači so bili že v posteljah v zgornjih prostorih. Partizani, dobro razporejeni v pričakovanju konca vojne, niso postavili straže. Nemci pa so jih takrat še vedno ostro preganjali. Ena izmed njihovih patrolj je tisto noč z zgornje strani videla luč v prostorih, takoj obkolila stavbo ter skozi okna v sobah videla razporejene partizane. Ko je eden izmed Nemcev s strelom dal znak za napad, so partizani takoj vedeli, da je nekaj narobe. Eden izmed njih je odprl vhodna vrata ter z brzostrelko kosil po dvorišču, da so se Nemci poskrili okoli stavbe. To priliko so partizani izkoristili in se vsuli desno za kaščo v grmovje in navzdol ter ušli. Dva sta jo mahnila preko dvorišča na travnik, kjer so ju Nemci ustrelili. To sta bila domačina Pavel in Jože. Ker je bil Pavel poznan smučar, so v njegov spomin Prevaljčani več

let zaporedoma prirejali »Pavlov smuk« nad Ravnjakom. Seveda so se Ravnjakovi pred Nemci zagovarjali z nevednostjo, saj so spali v zgornjih prostorih, partizani pa naj bi sami vdrli v hišo.

Na kmetiji so si oddahnili, ko je prišla svoboda. Ta svoboda pa je bila lačna. Tako trgovine kot kmečke kašče so bile izpraznjene. Kljub temu je sledila obvezna oddaja. Strah, da bodo poleg tovarn, trgovine in obrtnišva podržavili tudi kmečko zemljo, je kmete silil v skupnost »kmečkih obdelovalnih zadrug«, s čimer pa se hribovski kmetje nikakor niso mogli spriznati. Ravnjaki so se trdo prebijali skozi življenje, gostilno so morali opustiti, žago in električno jim je zasul hudournik s prodrom in kamenjem. Trdo se je moral oprijeti kmetovanja, povečeval je število živine, pridno prevažal les s konji. Postopoma se je tudi kmetijstvo utirilo v bolj normalen tok in leta 1976 je kmetijo prevzel sin Franc.

Povedal pa je še, da je oče imel to smolo, da so ga leta 1950 obsodili na zaporno kazen dveh in pol let povsem po nedolžnem. V tistih povojnih časih so preko avstrijske meje ilegalno vdiral razni vohuni, ki jim novi režim ni bil po volji. In vsak, še tako nedolžen primer je bil za OZNO dovolj za obdolžitev in aretacijo. Na domu so neznanemu človeku na prošnjo dali skodelico mleka in kruh, kar je tako ali tako navada tukajšnjih kmetov, da postrežejo tudi tujcu. Po jedi je tujec odšel, oče pa se z njim ni niti pogovarjal. Za obisk tega tujca je izvedela OZNA in ga smatrala za vohuna ter sumila očeta, da podpira vohune. Nobenega izgovora niso upoštevali. Po letu in pol je bil iz zapore odpuščen.

FRANC PAVŠE – RAVNJAK

Sedanji gospodar mi je povedal naslednje: »Kmetija meri skupaj 39 ha, od tega je 20 ha gozda, ostalo pa so samo še travniki in pašniki, ki se razcepljajo z različnimi robovi, strmimi obronki in zajedami v hrib. Posestvo leži na nadmorski višini 600 do 850 m, domačija je na 700 metrih in leži na izboklini hriba tako, da se nova kamionska dovozna cesta izogne stari tako, da v širokem loku pod domačijo zavije proč, preko drugih dveh kmetij in se po položni poti – cesti preko sosednje ravnice obrne do Ravnjakove.

Po dolgoletnem zaostajanju se je tudi za kmetijstvo postopoma obrnilo na bolje. Opravil sem kmetijsko šolo in začel sem s sodobnejšim gospodarjenjem. Dejavnost sem usmeril v živinorejo – predvsem proizvodnjo mleka. Popolnoma sem opustil žitarice in tudi pridelavo krompirja, kar je bilo prej osnova za preživljanje. Z naravnim in umetnim gnojenjem sem večkratno povečal količino krme (siliranje trave in koruze). Koruza z zrnjem pa tukaj ne uspeva in sem moral to kulturo opustiti. Postopoma sem nabavil primerne stroje tako, da v glavnem obvladam tudi spravilo krme iz strmejših travnikov. Le tu in tam je treba še počistiti s koso. Stroj za embalaranje pa imava skupaj s sosedom, prav tako

živinorejcem. Medtem ko je oče redil le 14 glav govedi in po 15 ovc ter par svinj, imam danes v hlevu 30 govedi, nekaj svinj in ovac. Letno oddam 60.000 litrov mleka. Izmenoma ga s sosedi vozimo na zbirno mesto. Sam tudi opravi delo v gozdu in spravim les do kamionske ceste. Prodam ga pač tistemu, ki bolje plača in je denar sigurn. Prevažam tudi otroke v šolo in nazaj. Sin si je omislil tudi rejo jahalnih konj za turizem. Pet konjev ima sam, pet pa jih ima v reji športnih lastnikov in zanje oskrbi vso krmo. Za vsakodnevno gibanje konjev imamo posebej krožni, s predelki ograjen prostor. Vsak dan morajo konji med kroženjem te naprave izvajati lahen galop. Pred 15 leti sem zgradil 20 kw močno električno, ki se vključuje v sistem DES. Ker danes ni tako redne vode kot je bila nekaj, sem moral zajeti tri studence. Pri tem sem porabil 1600 metrov cevi 10 in 20 cm premera. Polaganje teh cevi preko hribovja do skupne točke je zahtevalo veliko dela. Pri tem so mi pomagali vsi sorodniki. Poleg razsvetljave in pogonske sile mi tudi ni treba pripravljati velikih količin drv za kurjenje v gospodinjstvu in za ogrevanje prostorov. Pičli dve uri hoda je tudi opuščena kmetija Obretan in Godec, kjer s sosedom paseva po 20 govedi in nekaj konj.

KAKO V BODOČE

O tem razmišljata starša naslednje:

»Čez nekaj let bo Slovenija pripravljena za vstop v Evropsko skupnost. Kaj bo z našimi hribovskimi kmetijami, kako naj se sedanje večje kmetije širijo z nakupom manjših (če bo le – te kdo prodal?), ko pa so povsod bregovi, vmes pa robovi, jarki, skale. Tega tudi danes z modernimi stroji ne moremo arondirati in priključiti matičnemu gruntu. Med hribovskimi in ravninskimi posesti so bistvene razlike. Med temi ni možna konkurenca, kljub veliki volji kmetovalcev. Ali bo država Slovenija podprla prizadevnost tistih, ki bi še želeli kmetovati?« »Ko bi jaz imel teh 19 ha ravninske zemlje,« s vključi Franc,« se prav nič ne bi bal bodočnosti.»

»Gospodarjenje v sedanjih razmerah na posestvu Ravnjak za silo še gre. Vsekakor pa že razmišljamo o dopolnilnih dejavnostih«, pravita Franc in Marjana. »Rada bi vpeljala kmečki turizem z domačo oskrbo, saj v kraju Kot in v širši okolici ni nobene kmetije s to dejavnostjo. Lega je ugodna, bodisi peš ali z avtom človek lahko hitro pride v zdravo okolje na sveži zrak. Od nas lahko popotnik gre peš po stezah ali z avtom po gozdno – kamionski cesti na bližnjo planino z lepim razgledom. Tudi peš – pot na Uršljo goro vodi mimo Ravnjaka. Seveda pa bi morali obstoječe gostinske prostore še razširiti in sanitarno opremiti. Urediti bi morali tudi kakšno sobo, da bi turisti lahko ostali več dni. Zgraditi bi bilo potrebno tudi manjše igrišče za odbojko, košarko, kegljišče, gugalnico in podobne objekte. Za to pa bi potrebovala denar, ki ga s sedanjim gospodarjenjem ne zasluživa zadosti. Morda bova dobila sredstva za ta

namen iz temu namenjenih občinskih ali državnih skladov.

To bo naloga novega gospodarja, mladega Matevža Pavšeta.»

ZAKLJUČEK

Sedanji gospodar Franc se je poročil bolj pozno, našel pa si je dobro, gospodarno in preudarno gospodinjo iz okolice Črne, ki mu je rodila štiri otroke: dva fanta Jurija in Gregorja, ki se še šolata, hčerko Katarino, ki je že v službi in sina Matevža, bodočega gospodarja. Ta je končal gimnazijo in bo z znanjem, ki si ga je pridobil ter izkustveno pomočjo staršev prizadeval prilagoditi novim razmeram, da bi Ravnjakovo tudi v bodoče uživalo sloves trdne domačije. ▲

prihodnjič Kmetija Kanc in kmetija Lubenc

OMI

z vonjem po tistih časih
SEM

na tuji zemlji
v tuji hiši
v tuji sobi
BILA

tako doma

okna so me prijazno pozdravljala
oblaki so mahali v večer
kot sva tiho zahajali v noč
vse je bilo VSE
miren spanec me je nosil v pozabo
da se telo spočije
umije še zadnji požirek samote
in preide v tople sanje
vse je bilo VSE
zato si še vedno

VESNA ROGER

VIHARNIK

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d.d.

2380 Slovenj Gradec, Voračev trg 1

Telefon: 88/ 43-332, faks: 88/ 42-684

E-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor: Silvo Pritrznik, univ.dipl.inž.gozd.

Odgovorna urednica: Ida Robnik

Glavna urednica: Ida Robnik

Uredniški odbor: Ida Robnik,

Gorazd Mlinšek in Marlena Humek

Likovna urednica in grafično oblikovanje:

Marlena Humek

Tehnični urednik: Alfi Hutter

Priprava za tisk in fotoliti:

Grafična forma Hutter, Maribor

Tisk: ZIP CENTER, Ravne na Koroškem

Vse pravice pridržane,

© Gozdno gospodarstvo

Slovenj Gradec 2001.

Fotografije © avtorji

Avtor fotografije na naslovnici:
Franc Jurač

* 1924
+ 2001

MIHAELA HOVNIK

V torek, 17. julija 2001 se je zbrala na lepem, tihem pokopališču ob cerkvi sv. Roka na Selah velika množica žalujočih sorodnikov, sosedov, znancev in prijateljev Mihaele Hovnik, Zabrčke Elčke, ki je 13. julija 2001 nenadoma umrla v slovenjgraški bolnišnici. Prišli so ljudje iz vseh strani Koroške regije in se po stari slovenski navadi poslovili od umrle.

Elčka se je rodila 4. septembra 1924, umrla pa je 13. julija 2001 v 77 - letu življenja. V mladosti je bila Hovnikova na Selah. Bila je živahno, veselo, zgovorno, prijazno, vedno nasmejana deklica, takšna, da se je človek v njeni družbi vedno zares dobro počutil.

Hovnikova hiša na Selah je bila med vojno znana narodno zavedna, trdna slovenska hiša. Vsi Hovnikovi, stari in mladi so aktivno sodelovali v NOV. Elčka je bila posebno aktivna med mladimi, ki so se vključevali v mladinsko organizacijo NOV na Selah. Tudi po končani vojni je nadaljevala delo v mladinski organizaciji na Selah.

Spomladi leta 1947 se je poročila z mladim Francijem Hovnikom, po domače Zabrčnikom na Gornjih Selah. Kot mož in žena sta potem skupaj še naprej delala v organizaciji Zveze borcev Sele - Vrhe. Elčka je želela, da se ohrani spomin na hudo, težko in slavno preteklost slovenskega naroda med vojno tudi po vojni, predvsem med mladimi ljudmi. Elčka se je dobro zavedala, da je narodno osvobodilna vojna slovenskega naroda prispevala največji delež k osamosvojitvi in osvoboditvi slovenskega naroda.

Po poroki je Elčka postala Zabrčka Elčka. S tem imenom so jo ljudje poznali daleč naokoli.

Imela je srečen zakon, v katerem je vladala ljubezen in medsebojno spoštovanje. Rodila je sina in tri hčere. Bili so srečna družina. Kot gospodinji ji pri Zabrčniku v začetku ni bilo lahko.

Veliko je morala delati, pogosto od zore do mraka. Strojev in pripomočkov takrat še ni bilo.

Vse je bilo treba opraviti ročno. V veliko pomoč ji je bilo znanje, ki si ga je pridobila še v predvojni Jugoslaviji, ko je obiskovala gospodinjsko šolo v Svečini pri Mariboru.

Pomagal ji je tudi ljubeči mož Franci, največ pa Francijeva mama, Zabrčka gospodinja pred njo. Elčka nikoli ni pozabila, kako lepo so jo sprejeli k hiši, kako so jo mati učili, uvajali v delo in njene dolžnosti.

Tak pristop bi privoščila vsaki mladi ženi, vsaki mladi gospodinji, ki pride v novo hišo. Zato so jo tudi kmalu spoznali daleč naokrog kot priljubljeno Zabrčko gospodinjo, mamo in ženo. Tako je vzgojila tudi svojo naslednico, hčerko Ido, sedanjo Zabrčnico. Ida danes v prav takem duhu, s prav tako ljubeznijo vzgaja že svojo naslednico, ki bo nekoč Zabrčka gospodinja.

Elčka nam je v svojem življenju dala in zapustila mnogo lepega: prijaznost, gostoljubnost, materinsko ljubezen, dobre sosedske odnose, prijateljstvo, ljubezen, petje. Njenega nasmejanega obraza in dobre volje ne bomo nikoli pozabili.

Rok GORENŠEK

* 1924
+ 2001

RUDOLF KAŠTIVNIK

V toplem četrtekovem jutru je 2. avgusta zamrlo srce našega Rudolfa Kaštivnika.

Veliko bridkosti je spremljalo njegovo otroštvo in mladost, pa tudi jesen življenja mu jih je natrosila kar zvrhano mero, saj so ga lep čas pestile zdravstvene težave. Zadnja dva meseca pa je v lajšanju bolečin romal od bolnišnice do doma, kjer je smrt ustavila njegovo trpljenje.

21. maja leta 1923 se je na visokogorski kmetiji v Mali Mislinji rodil prvi sin kasneje kar številne družine. Rudijev otroštvo je bilo posejano s trnjem, saj je že kot pastirček okusil krivice, ki jih je življenje drobilo revnemu fantiču. Že s sedmimi leti je moral za rejenca k stricu, kasneje je mladeniču, ki se je odločil za mesarja, življenjske cilje prekrižala 2. svetovna vojna.

Kot vajenca v Slovenj Gradcu ga je leta 1942 snel okupator in ga poslal na prisilno delo v Nemčijo, od tam pa v vojaški uniformi na fronto pred Leningrad.

V mesecih negotovosti je bilo to, da je bil ranjen celo srečno naključje, saj mu je omogočilo, da je prišel domov na dopust. Tako se na fronto ni več vrnil, raje je pobegnil v partizane. Od 10. junija 1944 dalje se je boril za osvoboditev slovenske zemlje. Tudi v svobodi je kot član ZB sodeloval v utripu prihajajočega napredka in svojo pripadnost slovenstvu rad prenašal na mlajši rod.

Kar nekaj let je Rudi vezal ostrejša in kot mojstra »ruštov« ga je poznala širša soseska. Nato se je zaposlil na žagi v Mislinji in pridno delal vse do leta 1977, ko se je moral zaradi težav s kolonom invalidsko upokojiti.

Prelomnico v njegovem življenju je prineslo leto 1957, ko je prežet z najlepšim človeškim čustvom popeljal Zepačevo Micko pred oltar.

Življenje mu je obrnilo svojo sončno plat, srečna mlado-poročenca pa sta zaživela na ženini domačiji. Rudi je pridno delal na žagi in potem še doma. Oba z Micko sta se veselila sreče, ki so jima jo prinesli otroci, najprej dvojčka Marjan in Drago, pozneje še Srečko in Andreja. Pridno sta jih vzgojila in jim nudila kolikor največ sta zmogla. Oba sta bila ponosna in vesela, ko so si z njuno pomočjo drug za drugim poiskali svoj košček kruha.

Kot član mislinjske organizacije RK je Rudi stopil med krvo-dajalce in dolgo vrsto let podarjal to življenjsko pomembno tekočino.

Po upokojitvi se je znašel tudi v društvu upokojencev in v krajevnem aktivu društva invalidov. Z ženo sta se rada udeleževala srečanj in izletov in bila vselej rada v prijetni in veseli družbi. Tako so leta zadovoljstva kar prehitro zdrsnila mimo našega Rudija.

Jesen življenja mu je precej prehitro požugala z bolezenskimi težavami, saj je mora leta 1990 na operacijo želodca, kmalu pa sta sledila še dva udarca kapi.

Vmes je posegla narava leta 1997 še z udarcem strele in upepelila hlev.

Bolezen se je stopnjevala, bolečinam ni bilo videti konca in pred dobrim letom in pol se je ta simpatični možakar znašel na vozičku.

Od letošnjega junija dalje pa ni šlo več brez bolnišnice in v tavanju med njo in domom je v četrtek, 15 minut pred sedmo jutranjo uro smrt prekinila njegovo trpljenje.

Marjan KRIŽAJ

* 1914
+ 2001

HELENA POGORELČNIK

»Res težko bilo moje je življenje, ker z osmimi leti morala sem v trpljenje.

Saj bilo nas je devet

in morali kmalu smo po svet'.

Na tej grenki poti so očka me učili:

»O, da bi vsi poštene bili!«

Ko so vero nas učili: »Cenite 10 božjih zapovedi«,

sem očka skrbno poslušala,

vse nauke v srce zapisala.

Toda, usoda mojega življenja,

bila je čaša samega trpljenja.«

Tako je zapisala mama Helena, ko so ji moči še dopuščale, da je v roko prijela svinčnik. Rada je pisala, še rajši brala in pripovedovala o svojem trdem, včasih krutem življenju.

Rodila se je pred 87 leti v družini Mirkac v Šmiklavžu. Majhna, Mežnarjeva domačija ni mogla preživljati devet otrok, zato so vsi razen enega morali od doma. Helena je z osmimi leti odšla k Rebernikovim v Galavabuko, kjer je živela do svojega 29. leta. Takrat je spoznala življenjskega sopotnika Franca Pogorelčnika. Po rojstvu prvega sina Franca leta 1942 sta se leto kasneje poročila in si dom ustvarila na Jegrtovi domačiji v Galavabuki. Trdo in neizprosno je bilo življenje na strmi kmetiji, ki ga je sprva zaznamovala druga svetovna vojna, kasneje pa neutrudno in trdo delo za vsakdanji kruh. V zakonu so se jima rodili štiri otroci: Marijana, Jožica, Lenka in Mirko. Kmalu so odrasli in odšli so vsak po svoje, doma naj bi ostal Franc. A trdo kmečko življenje je tudi njega odpeljalo v dolino, v Šentflorjan, kjer si je ustvaril dom in kamor je leta 1971 pripeljal tudi mamo Heleno in očeta Franca.

Družinska sreča je trajala do leta 1977, ko je mož Franc umrl, a Helena v težkih trenutkih ni ostala sama. Vseskozi so ji ob strani stali njeni otroci in družina sina Franca.

Mama Helena je bila vse svoje življenje vajena trdega dela. V dolini je šlo lažje, pa vendar prav nikoli ni sedela križem rok. Če ni mogla delati na vrtu, je pospravljala po hiši, pazila vnukinji, pletla nogavice, brala, pisala, molila ali pa pela. Izhajala je namreč iz družine, kjer je bila vseskozi doma slovenska pesem in ki jo je uspešno prenašala iz roda v rod.

Leta 1988 se je poročila v drugo s Ferdinandom Štinekom, svojo prvo ljubeznijo. Preselila sta se v Mislinjo in tam preživela pet čudovitih let. Leta 1993 je Ferdinand umrl, mama Helena pa se je preselila nazaj v Šentflorjan k sinu Francu.

Vseskozi ji je tu in tam nagajalo zdravje, predvsem srce.

Leto 1995 je bilo za mamo Heleno zagotovo eno najtežjih; tega leta je najprej umrla hčerka Jožica in še istega leta sin Franc. Nikoli ni prebolela njune smrti. A življenje je teklo naprej svojo pot vse do lanskega meseca junija, ko jo je prizadela možganska kap. V svojem življenju se je najbolj bala, da bi ostala nepokretna, da ne bi mogla več delati ter skrbeti sama zase in ravno to se ji je zgodilo. Leto in še nekaj dni je bila priklenjena na posteljo, a tudi tokrat ni ostala sama. Pomagale so ji snaha Štefka in vnukinja Simona in Anita. Po svojih močeh so ji v najtežjih trenutkih lajšale bolečine, vse do letošnjega meseca julija, ko tudi nenehna skrb in ljubezen nista mogli premagati boleznin in starosti.

Umrla je mama, ki je vero, ljubezen, pridnost, poštenost, skromnost in spoštovanje prenašala iz roda v rod. Umrla je sestra in prijateljica, kateri si lahko zaupal vse in vedno ti je znala pomagati z modrim nasvetom.

Zdaj je ni več, da bi z njo pokramljali kot nekoč, da bi si rekli nekaj toplih, prijetnih besed in ji stisnili roko. A misel nanjo je enako močna, v naših srcih bo živela za vedno.

Štefka, Simona in Anita

* 1943
+ 2001

FERDO KALIŠNIK - HORIJEV FERDO

Vedno nas obda občutek tesnobe, ko slišimo zvonjenje zvonov, ki oznanjajo, da se je nekdo poslovil iz te solzne doline. Še bolj hudo je ko zvemo, da zvoni našemu prijatelju, sosedu, znancu ali sodelavcu. Hudo je človeku, ko sliši besedo smrt. Vse prepogosto ji zremo v njeno obličje, a je ne moremo priznati za našo sopotnico skozi življenje. Toda, zakon narave je krut in neusmiljen.

Ko smo zvedeli, da je nenadoma umrl Ferdo Kališnik - Horijev Ferdo iz Vrat pri Gortini, sprva nismo verjeli, a vendar je bilo res. Ni bil bolan, a iznenada je klonil, smrt je bila močnejša. Nihče ni slutil, morda tudi sam ne, da mu tečejo zadnje ure življenja. Zadnjikrat je stopal po domačiji, s pogledom objel travnike in njive ter se še v hlevu pogovarjal z živino.

Zapustil je srta srca svojcev in vseh nas, ki smo ga poznali. Horijeva domačija se je odela v črnino, zapustil jo je gospodar, mož, oče. Bolečina je toliko večja, ker se je poslovil ravno v času, ko narava najbolj brsti in živi, ko ponuja obilen pridelek, ki ga on ne bo več užival. Ko bo znova zadehtela pomlad in poletje, sveže pokošena trava, ko se bodo znova porajali poljski pridelki, se nam bo oživiljal trpek in spoštljiv spomin na pokojnega Ferda, gospodarja, moža in očeta, ki je dolga leta skupaj z družino pridno gospodaril na tej kmetiji. Smrt vedno hudo boli, zlasti če je nenadna. Takrat se šele zavemo, da nekoga ni več med nami. Dobro je samo to, da nam je prihodnost zasrta in da na preteklost sčasoma pozabimo. Traja kar nekaj časa, da se zavemo udarca, ki nas je zadel. Bolečino in žalost čutijo najbolj pokojnikovi svojci, ki so z njim delili težke, a tudi lepe trenutke v življenju.

Skozi vso življenjsko dobo je poznal samo delo. V tem je našel bogastvo in svoj končni mir. Za njim je ostala sled pridnih rok, vedrine in dobrohotnega nasmeha.

Ugasnilo je življenje, ki se je začelo 6. maja leta 1943 na Goriškem vrhu v Salačnikovi bajti kot prvorojencu očetu Petru in materi Mariji Kališnik. Mladost je preživel v slogi z bratom in sestro, osnovno šolo pa je obiskoval v Dravogradu.

Ker ni imel možnosti za nadaljnje izobraževanje, se je po končani osnovni šoli zaposlil na Kmetijski zadrugi Dravograd. Opravljal je kmetijska in gozdarska dela. Tudi služenje vojaškega roka mu ni ušlo in ga je moral odslužiti kot vsak za vojaško službo sposoben mladenič.

Kot mlad in zdrav fant se je odločil za življenje samostojno življenje in si ustvariti svojo družino in svoj dom. Ozrl se je za dekleti in na Vratih pri Horiju našel brhko domačo hčerko Kristino in se leta 1970 z njo tudi poročil. Obljubila sta si zvestobo in da bosta s skupnimi močmi v dobrem in slabem premagovala vse ovire in težave na skupni poti v življenju. Sad njune ljubezni je sin Gusti, ki je dopolnil družino in bo ohranil družino.

Žena Kristina je doma podedovala posestvo in zastaviti je bilo treba vse sile, da je gospodarstvo uspevalo. Ferdo si je po odsluženju vojaškega roka našel zaposlitev v železarni na Ravnah in je z zaslužkom dodatno prispeval v družinski proračun. Vzdrževati in obnavljati je bilo treba poslopja, ki so zahtevala kar precejšnja finančna vlaganja, ker je bil Ferdo človek dejanj in vztrajen, sta si uspela ustvariti prijeten dom, je jima je nudil življenjsko varnost in prijetno počutje.

Ker je družina živela v ljubezni in sožitju, Horijeva kmetija ne bo ostala osamljena - prazna. Na kmetiji se poraja nov rod mlajših. V sinu Gustiju ima kmetija neomajno in kleno nasledstvo.

Kakor mora kloniti vsako drevo, vsaka bilka, je usoda presekala nit življenja Ferdu v 58 letu starosti. Tragični smrti navkljub pa bo Horijev dom ostal še naprej trden, urejen in napreden in bo služil nadaljnjim rodovom za življenje.

Ferdo KNEZ

* 1922
+ 2001

IVANKA MERZDOVNIK

Po naših zaselkih je v vroči avgustovski soboti boleče odmevala novica, da je prenehalo biti srce Ivanke Merzdovnik. To dobrodušno ženo, ki je vselej rada pomagala sosedom in prijateljem, ljudem v stiskah pa še posebej, smo cenili in občudovali vsi, ki smo z njo delili nepozabno prijetne trenutke druženj, gostoljubnosti in veselega kramljanja. Zato jo bomo ob nenadomestljivi izgubi za njene najbližje še kako pogrešali tudi mi.

Na Križanovi kmetiji v Završah je sedemnajstega dne poslednjega meseca v letu 1922 mama Ana povila Ivanko. Dekletce je zgodaj stegnilo račice za delom, se rado zateklo v gozd in zvedavo gledalo okrog sebe. Šestnajstletnica je vztrepetalo srce, ko je spoznala Ješovskega Anzija in ko je bilo za njo komajda naslednje življenjsko leto, se je januarja 1940 poročila. Vselej je rada pripovedovala, kako jo je po poroki v Završah njen Anzi peš pospremil mimo šentiljske cerkve na ješovsko kmetijo. Temu koščku sveta pod soncem je ostala zvesta polnih 61 let in pol. Čeprav je njuno harmonijo zakona že naslednje leto zmotila 2. svetovna vojna in so moža poklicali na orožne vaje, je Ivanka še isto leto povila prvorojenca Ivana; kljub nevarnim časom pa preden je zasijalo sonce svobode še hčerko in drugega sina. Kmalu so Anzija odpeljali Nemci kot talca in ga zaprli v Mislinji. Ivanka je premagala solze in strah in našla pot, da ga je rešila. Pa se je hitro znašel med partizani, a bil zaradi bolezni odpuščen. Je pa ješovska kmetija postala zavetišče borcev in strah, solze in jok so bili še nadalje pogosti obiskovalci. Še posebej, ko je prišlo do izdaje in so okrog hiše padale granate. Čeprav so konec vojne srečno pričakali, pa so neprepasane noči, v strahu in skrbi za lačna otroška usta, nabirale prave kali bolezni. Nikoli ni pozabila, da so ji težave pomagali prebroditi dobri sosedje in prijatelji.

Kmalu jo je čakala nova preizkušnja, saj je moral mož Ivan leta 1951 na orožne vaje in je spet ostala sama z otroki in delom, pa še noseča povrh. Za nameček je še hudo zbolela hčerka Anica in solze žalosti so spet polzele po Ivankinih licih. Ja trnjeva je bila njena pot, a prestala je vse, tudi težko breme fizičnega dela na hribovitih in s kamenjem obloženih ješovskih njivah. Zavedala se je, kako trd je bil njen vsakdanji kruh, zato je imela toliko raje ta grunt, ki ga je pol stoletja zalivala z gnojem, ki je brazdal njen obraz. Zato so ji še potem, ko je kmetijo prepustila sinu Slavku, misli nenehno uhajale nazaj v čase, ko je za vso gospodarnost grunta skrbela ona sama. Solze bolečine in solze sreče so se menjavale v plesu na njenem obrazu. Kar kipela je od sreče, ko se je okrog nje zbrala vsa družina. Še posebej pa, ko so ob sobotnih večerih skupaj sedli za obloženo mizo in je začela peti in ko je šla pomivat, je ob poslušanju ubranih glasov svojih otrok od sreče jokala. Res lahko imajo ješovski otroci dober glas, saj je njihova mama srčno rada zapela. V tistih petih letih, ko je kot članica upokojenskega pevskega društva Mislinja, čeprav je imela dolgo pot, zanesljivo prišla na vaje vsakič in kar žarela od navdušenja, ko so na koncertu zapeli vsi pevski zbori upokojencev. Naneslo je, da je žalostinko zapela tudi na prenekaterem pogrebu na pokopališču. Že od leta 1964 so od doma začeli odhajati otroci. Vsakemu je nudila, kolikor je največ zmogla, da bi se izučil in prišel do kruha. V njenem srcu je bil za slehernega otroka odmerjen enak prostor, vsakega je bila vesela, ko so se oglasili doma, vsakega je rada obiskala, saj so si vsi zgradili hiše in osnovali družine. K njim se je zatekla, ko ji je bilo hudo, še posebej je v njih iskala oporo, ko ji je leta 1975 umrl mož in je močno žalovala.

Ivanka je bila aktivistka RK Dovže, članica ZB in DU ter podporna članica GD Dovže. Bila je krstna botra kar osemnajstim novorojenčkom in birmanska sedemnajstim birmancem, na kar je bila zelo ponosna. Tudi na čudovit program, ki so ji ga ob 70 - letnici pripravili vnuki in na pozornost svojih otrok, so ji segali ves čas prijetni spomini.

Pa je v jeseni življenja vse kar se je v trpljenju nabralo, naplavila na površje huda bolezen. Operacija, ki jo je prestala pred dvema letoma, je bila, žal, le začasna rešitev. Bolezen je gospodarila po njenem telesu in letos aprila je morala ponovno v bolnišnico. Ko se je v njej pred mesecem dni znašla še enkrat, si je po 14 dneh zaželela domov. Rada bi dihala zrak ter z očmi božala ješovsko kmetijo in zaspala v šelestenju vetra v gozdovih njene Male Mislinje. Vsi njeni so se v teh trenutkih zbrali okoli nje, saj so jo imeli radi kot ona njih, otroci in vnuki, pa pravnuki seveda tudi. Pa jim je potem, ko so jo v petek še enkrat peljali v bolnico, tam že v soboto ob 11. uri zaspala za vselej.

Marjan KRIŽAJ

ZAHVALA

Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in skrbel.
Srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa solzijo se oči.

Mnogo prezgodaj, vse prehitro in tako nepričakovano nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, dedi ter sin in brat

SLAVKO JESENIČNIK

iz Srednjega Doliča
13. 04. 1948 - 21. 07. 2001

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in stali ob strani, izrazili sožalje, mu poklonili cvetje, darovali sveče in za svete maše ter ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Prav lepa hvala zdravnikom in strežnemu osebju bolnišnice Slovenj Gradec, sodelavcem premogovnika Velenje, častni straži, rudarski godbi, govornikom za ganljivo tolažilne besede slovesa pred odprtim grobom, šentflorjanskim pevcem za zapete žalostinke, gospodu župniku Mirku Horvatu za pogrebni obred ter pogrebni službi Jerneja Zaveršnika iz Šentilja pri Mislinji.

Žalujoci: žena Marija, hčerki Darinka in Mateja z družinama, vnučka Anže in Tjaša, mama Jožefa, sestri Slavka in Elica z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Mama!
Za zmeraj si zaspala
v neskončni čas
in hkrati boš
ostala tu – del nas.
Za vso dobroto,
ki nam si jo dala,
prisrčna hvala.

Ob tihem, vendar neizmerno bolečem odhodu drage mame, babice in prababice

IVANKA MERZDOVNIK iz Male Mislinje

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali sveče in prispevali darove za svete maše in Slomškov dom v Šentilju.

Posebna zahvala je namenjena zdravnikom, dr. Alojzu Pogorevcu, dr. Janezu Gorjancu in dr. Tiki Prevolnik za vložen trud ob zdravljenju, lajšanju bolečin in obiske na domu.

Hvala duhovnikom, gospodu Tinetu Tajniku in gospodu Poldiju Koratu za obisk na domu in pogrebni obred, šentiljskim cerkvenim pevcem in moškemu pevskemu zboru Šmartno za zapete žalostinke, govorniku Marjanu Križaju za ganljivo izrečene besede slovesa, trobentaču za zaigrano Ave Marijo, pogrebni službi Jerneja Zaveršnika in sosedom za pomoč.

Otroci z družinami

ZAHVALA

Za vsak stisk roke, pisno in ustno sožalje, darovano cvetje in sveče ob smrti dragega

FERDA KALIŠNIKA, Horijevega Ferda

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem. Iskrena hvala gospodu župniku za pogrebni obred in darovano sv. mašo, gospodu Vrhnjaku za izbrane besede ob slovesu ter godbi na pihala Šentjanž.

Še enkrat vsem iskrena hvala!

Njegovi najdražji: žena Kristina, sin Gusti, brat Janez in sestra Vida z družinami in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Rudolfa KAŠTIVNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetje in sveče, katerih plamen bo vselej osvetljeval njegov spomin.

Hvala tudi vsem, ki so darovali za svete maše.

Zahvalili bi se dr. Leonardi Pirmanšek za iskreno skrb, patronažni sestri gospe Anici Gams za obiske na domu.

Iskrena hvala tudi dežurnim zdravnikom in osebju internega oddelka bolnišnice Slovenj Gradec. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Petru Leskovarju za obiske v bolnišnici v času njegove bolezni.

Iskrena hvala govorniku gospodu Marjanu Križaju za izrečene besede slovesa, gospodu dekanu Tinetu Tajniku za opravljen pogrebni obred, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke ter pogrebni službi Jerneja Završnika in gospodu Robertu Puru za odigrano Tišino.

Žalujoči: žena Marija, otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 17. oktober, ko mineva leto dni, od kar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

JOŽE VAČOVNIK

Jožetu se je življenje prebudilo 14. marca 1926 v Pamečah. Težke čase je moral preživljati že v otroških letih; smrt očeta in mame, selitve od Vrhovnika k Mraku in nenazadnje v hišo sestre Helene, kateri je pomagal pri gradnji. Svojo prvo zaposlitev je našel pri Tehnogradnji.

Življenje in ljubezen do narave ga je pripeljalo na Gozdno gospodarstvo, kjer je bil vse do upokojitve leta 1984.

Jože se je leta 1961 poročil z Martino in življenje sta podarila sinu Tonetu in hčerki Martini. Ob odraščanju otrok je leta 1969 pričela rasti lepa nova hiša. A kaj, ko je vso to lepoto prekinila nesreča, po kateri si Jože ni več opomogel. Kljub temu, da so mu urice krajšali domači, se mu je življenjska ura prekmalu ustavila. In čuti se praznina, med domačimi, sosedmi in znanci.

Ne mine ura ne dan ne noč, med nami vedno si navzoč. Zato pot nas vodi tja, kjer tih dom le rože zdaj krasijo in svečke ti v spomin gorijo. Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki hudo – hudo boli.

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče, prinašate cvetje in se poklonite njegovemu spominu.

Vsi njegovi

Spomin...
Edini, ki ostane,
edini cvet, ki ne ovone,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne.
Jimenez

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta, brata in dedka

Franca PRITRŽNIKA

1933 - 2001

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, vence, sveče ter svete maše.

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, gospodu Petru Leskovarju za opravljen obred ter Edu Turičniku za nagovor.

Žalujoči: hči Cvetka z družino, sin Franjo z Jožico, Nejc in Tina ter Erika s Sebastijanom in sestra Micka.

Ni te več med nami,
nihče več ne sliši
tvojega glasu in ne korakov.
Zato nas vodi pot tja,
kjer rože cvetijo in svečke
v spomin ti gorijo.

V SPOMIN

Devetega septembra je minilo leto dni, od kar nas je vse prerano zapustil dragi sin, brat in stric

ANDREJ KRENKER iz Mislinje

Hvala vsem, ki se ga spominjate, se ustavite ob njegovem grobu, mu poklonite misel, svečko ali cvet.

Žalujoči: mama, ata ter brata Drago in Milan z družinama.

Utihnil je tvoj glas,
ostala je praznina,
še večja bolečina.

V SPOMIN

23. septembra mineva leto dni, od kar nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MILICA VIVOD iz Tolstega vrha pri Mislinji

Hvala vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob ter polagate cvetje in prižigate sveče in z mislijo stojite ob njeni gomili.

Žalujoči vsi njeni

Bilo je lepo, prelepo,
skalilo srečo je slovo.
Za nas najhujše zlo,
spoznali smo, da vas
med nami več ne bo.

METKA MARKOVIČ, dr. med., spec. spl. med.

Ljudje že od pradavnine iščejo pomoč za svoje zdravje v rastlinah, zato velja fito terapija za eno od najstarejših oblik zdravljenja. Spoznanja in izkušnje o zdravilnosti zelišč so se prenašale od prednikov na potomce z ustnim izročilom in že zelo zgodaj tudi v pisani besedi. Nekoč je ena oseba nabirala zelišča, pripravljala zdravila in zdravila bolnika. Vedno večje poznavanje ustroja človeškega organizma in zdravilnosti zelišč pa je pripeljalo do ločiteve lekarniškega poklica od zdravniškega.

Šentjanževka

Foto Franc Jurač

Hiter razvoj farmacije v smeri sinteznih zdravil ni izkoreninil zdravilnih rastlin in zdravilnih pripravkov rastlinskega izvora, ti so vseskozi ostajali v ljudski uporabi. Fito-terapija je že zdavnaj prerasla okvire zeliščarstva in predstavlja vez med ljudskim izročilom in sodobno farmacijo.

Po raziskavah Svetovne zdravstvene organizacije naj bi 80% ljudi uporabljalo zdravila rastlinskega izvora. Tudi pri nas zelišča postajajo vedno bolj popularna. Ljudje pogosto kupujejo rastlinske zdravilne pripravke, saj so prepričani, da so naravni in zato neškodljivi, čeprav se zavedajo učinkov nekaterih zdravilnih rastlin.

Interakcije zdravila zdravilne rastline

O pojavu interakcije govorimo takrat, ko učinek enega zdravila spremeni istovrstna prisotnost drugega zdravila, hrane, pijače ali kemikalij iz okolja. Interakcije so lahko takojšnje, lahko se pojavijo po določenem časovnem obdobju, so lahko za organizem ugodne ali neugodne, kar lahko vodi

celo do neuspešne terapije. Za veliko večino zdravilnih rastlin velja, da je njihova uporaba relativno varna, če se uporabljajo same, vendar se zastavlja vprašanje, kakšno je njihovo medsebojno učinkovanje, pri dolgotrajnem uživanju ene ali več zdravilnih rastlin. Kakšna je usoda le-teh, če jim dodamo še eno ali več zdravil, ki jih predpiše zdravnik?

Obstaja namreč velika verjetnost, da pride do nepredvidenega medsebojnega učinkovanja. Zdravilne rastline, kot so šentjanževka, dvokrpi ginko, glog, cimcifuga, česen ter ameriški slamnik, se v lekarni izdajajo predvsem v obliki farmacevtskih zdravilnih pripravkov za samozdravljenje. Za vse naštetje rastline velja, da imajo zelo malo stranskih učinkov in da so kot take nenevarne, vendar moramo biti pri njihovi uporabi sočasno z zdravili zelo previdni, da ne pride do neljubih in škodljivih posledic.

**ŠENTJANŽEVKA
Hypericum perforatum L.**

V ljudski medicini je šentjanževka od nekdaj zelo cen-

jeno zelišče, ki po zaužitju dviga razpoloženje, v obliki olja pomaga zdraviti opekline, hemeroide in nekatere kožne bolezni. Učinkovina šentjanževke hipertozin dokazano učinkuje kot anti-depresiv pri lahkih in srednjih oblikah depresije. Njegovo delovanje je podobno delovanju nekaterih zdravil, ki zavirajo ali povišajo nivo serotonina, to je nekaterih zdravil za zdravljenje depresije, zdravil za lajšanje bolečin (Tramal). Sočasno uživanje teh zdravil skupaj s pripravki šentjanževke lahko privede do t.i. serotoninskega sindroma, ki se kaže v pojavu krčev, znojenja, vznemirjenosti, glavobola, bolečin v trebuhu, povišanem krvnem tlaku in zelo povišani telesni temperaturi. Zdravila, ki vsebujejo izvleček šentjanževke, lahko zaradi vplivanja na nekatere procese v jetrih, zmanjšajo učinkovitost kontracepcijskih tablet, zdravil za strjevanje krvi, nekaterih zdravil za lajšanje dihanja in zdravil za srce.

**DVOKRPI GINKO
Ginko biloba L.**

Najstarejše drevo na svetu, ki je preživelo ledeno dobo,

je ginko, pravi živi fosil med drevesi, ki se je ohranil na Japonskem, Kitajskem in drugih delih Azije.

Njegova trdoživost je legendarna, saj je bilo prvo drevo, ki je zraslo po eksploziji atomske bombe, odvržene na Hirošimo.

O uporabnosti ginkovih listov in plodov obstajajo zapisi že iz leta 2800 p.n.š.

V Evropi je zelo razširjena uporaba izvlečka Bilobil za zdravljenje demence pri Alzheimerjevi bolezni.

Nemška komisija E njegov izvleček priporoča kot dopolnilno zdravilo pri boleznih ožilja, saj vpliva na prekrvavitev, vzdrževanje živčnih celic in njihovo zaščito, zato lahko pričakujemo morebitne interakcije z zdravili.

Prvenstveno se pojavljajo z zdravili, ki vplivajo na strjevanje krvi (Aspirin, Marivarin), na prekrvavitev (Pentilin) in nesteroidnimi antirevmatikami (naklofen, Voltaren, Brufen).

Nekatere raziskave potrjujejo nastanek krvavitev v možganih in motenj dihanja zaradi sočasnega uživanja izvlečkov dvokrpega ginka in omejenih zdravil.

Njegov izvleček najdemo v ekstratu Bilobil.

**ČESEN
Allium sativum L.**

Česen ni cenjen samo kot začimba, je tudi dragoceno ljudsko zdravilo, s katerim lahko odpravimo številne težave: olajšamo izkašljevanje, lajšamo bolečine v trebuhu, znižamo povišan krvni tlak, odpravimo nadležne črevesne zajedalce, normaliziramo nivo krvnih maščob.

Čeprav se česen obravnava kot netoksična rastlina, lahko že v terapevtskih odmerkih vstopa v interakcije z zdravili za zdravljenje sladkorne bolezni tipa II in z zdravili, ki vplivajo na strjevanje krvi in z nekaterimi antirevmatikami, zato se priporoča redno nadzorovanje protrombinskega časa in časa krvavitve.

GLOG

Cartaegus sp.

Domače ime glog »medvedove hruške« po vsej verjetnosti izhaja iz podobnosti jeseni dozorelih plodov gloga s hruško. Njegovi pripravki so v ljudski medicini cenjeni kot tonik za srce.

Zaradi kardiotioničnih lastnosti in hipotenzivnega učinka so ga uporabljali za zdravljenje srčne odpovedi, slabosti miokarda, motenj srčnega ritma, povišanega krvnega tlaka in ateroskleroze, zato moramo biti zelo previdni ob sočasnem uživanju ekstraktov iz gloga in zdravili, s katerimi zdravimo zgoraj našteje bolezni.

Uživanje glogovih pripravkov je treba prekiniti v primeru načrtovane operacije, kjer je potrebna splošna anestezijska. V nasprotnem primeru lahko pride do pojavnosti hipotenzivne krize.

CIMCIFUGA, SVETLIKA *Cimicifuga racemosa L.*

Cimicifuga je rastlina, ki predstavlja medicinski zaklad severnoameriških Indijancev. Iz njene korenine se lahko pripravi dekokt, tekoči ekstrakt ali tinktura, s katero se zdravijo revmatske težave, pomirja kašelj ali lajša težave povezane z ženskimi spolnimi hormoni.

Pri nas je na trgu pripravek standardiziran izvleček iz njene korenike Klimaktin, ki se predvsem uporablja za blažitev nevrovegetativnih klimakteričnih težav (navali vročine, potenje, motnje spanja, glavobol).

Nekateri dokazi napeljujejo, da je delovanje aktivnih spojin izvlečka podobno delovanju estrogena.

To je potrebno upoštevati v primeru sočasnega jemanja oralnih kontraceptivov ali nadomestnih hormonskih pripravkov, saj lahko pride do zmanjšane učinkovitosti.

Zaradi morebitnega potenciranja hipotenzivnega učinka splošnega anestetika je jemanje cimcifuge pred načrtovano operacijo treba opustiti.

AMERIŠKI SLAMNIK *Echinacea sp.*

Ameriški slamnik je še ena rastlina, ki prihaja v naše domove iz Severne Amerike. Rastlinski zdravilni pripravki

navedena zelišča Imunal, v medu pa Apifit 5, sodijo med najbolj prodajane na obeh kontinentih, posebej v sezonah prehladov gripe in obolenj zgornjih dihal.

Imunostimulatorni učinek pripisujemo različnim snovem, polisaharidom, derivatom kavne kisline, alkamidom, idr. in prav imunostimulatorno delovanje je vzrok različnim interakcijam, z imunosupresivi to je zdravili, ki jih je potrebno jemati po presaditvi organov oziroma, ko je potrebno zavirati imunsko delovanje organizma.

Sočasno jemanje obeh zmanjša učinkovitost terapije. Nasprotno pa se učinek terapije pojača ob sočasnem uživanju pripravkov ameriškega slamnika in citokinov ali imunomodulatorjev – interferonov. ▲

Anonimni alkoholiki:

Uspešna oblika pomoči pri zasvojenosti z alkoholom

FRANC JURAC

Alkoholizem je bolezen. Vse več jih je, ki se tega zavedajo in vse več jih je, ki se proti tej bolezni uspešno zdravijo.

Tudi v Velenju že nekaj let uspešno deluje skupina ljudi, anonimnih alkoholikov, ki sodelujejo v programu zdravljenja in jim uspeva ostati trezen.

Sestajajo se v domu za varstvo odraslih na Kidričevi 1c vsak ponedeljek ob 18.15. V procesu zdravljenja se poleg fizične urejenosti, ureja tudi razmišljanje, umovanje, čustvovanje in sploh vsi dejavniki, ki vodijo v zadovoljno in zdravo življenje.

Če tudi ste pred alkoholom nemočni in da le ta obvladuje vaše življenje ter vam ruši eksistenco, se jim pridružite.

Edini pogoj je, da pridete na srečanje trezni in da želite prenehate piti.

Ne pobirajo članarine ali pristojbin in niso vezani na nobeno politično stranko, veroizpoved, organizacijo ali ustanovo.

Anonimnost je za kontakt ali pomoč pa je na voljo telefonska številka 031 802 710, 031 355 964. Spletna stran AA za Štajersko regijo je na naslovu <http://www.myfreehost.com/anoalk>.

Prvi korak k uspešni ozdravitvi boste napravili, ko si boste priznali, da ste pred alkoholom nemočni.

Napravitega ga skupaj z anonimnimi alkoholiki, lažji bo. ▲

Z JEKLENO VOLJO NA TRIGLAV

PRIMOŽ AREH, inž. gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Kdor ne skače, ni Slovenec, kdor se ne vzpne na Triglav ni Slovenec. Malce za šalo, malce za res. Nekaterim pomeni Triglav samo najvišjo goro v Sloveniji in ga obiščejo kvečjemu s pogledom na avto karti Slovenije, spet drugim pomeni vsakoletno romanje in nove planinsko piske dogodivščine v kočah okoli našega očaka. Obstajamo pa tudi takšni, ki nam gora pomeni nekaj, kar je težko opisati z navadnimi besedami, mogoče se je celo malce spoštljivo bojimo, saj so nam že babice pripovedovale pravljice o triglavski roži, Zlatorogu in nesrečni ljubezni.

Prav iskrene ljubezni, ljubezni do sočloveka, gora in življenja so me naučile udeleženke vsakoletnega vzpona na Triglav. Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, skupina za organizirano samopomoč žensk z rakom na dojki že štiri leta organizira pohod na Triglav. Med glavnimi organizatorkami pohoda je medicinska sestra Ana Perše iz Mislinjske Dobrave. Prav Ani sem dolžan iskreno zahvalo za dva čudovita dneva, ki sem ju kot planinski vodnik preživel v družbi z ženskami, ki so zbolele za rakom na dojki.

Kot vodnik sem bil k sodelovanju povabljen že lani, vendar v glavni hribovski sezoni veliko časa namenim goram in tako svojih obveznosti nisem uspel časovno uskladiti. Moram priznati, da mi ni bilo niti preveč žal, kajti brezvoljnih in nergajočih planincev pod našim očakom sem že kar nekako naveličan. Leto je bilo hitro naokoli in tako sem se odločil, da letos priskočim na pomoč. Malce sta me pritegnila tudi moja pevka sotvariša Vinko in Drago. Kjer sta ta dva, tam je lepa pesem. Za lepo pesmijo pa sem pripravljen iti tudi na konec sveta.

Avtobusna postaja v Turiški vasi, kjer sem malce pred peto uro čakal na avtobus se mi je zdela prav odurno mrzla in temačna. Tri ure spanca, kolikor sem jih privoščil svojemu organizmu je bilo očitno premalo za moje vedro razpoloženje. Iz italijanskih Dolomitov sem se vrnil pred štirimi urami, mar bi se pošteno naspall tako sem nergal sam pri sebi. Tik pred prihodom avtobusa sem poleg delavskega razreda opazil tudi gospo v strumni drži z nahrbtnikom na rami. Po krajšem pogovoru sva ugotovila, da imava isto pot. Na avtobusu sem zagledal kar nekaj znanih obrazov (Franc Oderlap, Dr. Jurij Gorjanc in ostali reševalci GRS iz Prevalj, Drago, Vinko, Ana, Gida...) in tudi svoja sošolca iz vodniške šole Danila in Tončko. Hitro sem se namestil v ugo-

Foto: Majda Šmit

Foto: Vinko Perše

den položaj za kar se da globok spanec, ampak glej ga zlomka, v Velenju je v stilu svojih knapovskih someščanov na avtobus privrskala gospa Milena in prevzela »kulturno« življenje v svoje roke. Po krepkem požirku Niča (steklenica gospe je bila opremljena z napisom Nič) je bilo mojega spanca za to megleno jutro konec. V Arji vasi se nam je priključila še skupina iz Maribora in Ptuj. Pridružil se nam je tudi novinar časopisa Večer gospod Bojan Tomažič, ki je ravno te dni napisal odličen članek na to temo v reviji 7D. Vzdušje na avtobusu je postajalo vedno bolj prijetno. Gorenjska nas je pričakala obsijana z jutranjim soncem, okoli Triglava so se vrtele jutranje meglice, Stol je žarel kot posut z zlatim prahom. Ustavili smo se v alpski vasi Gorje, kjer moja preljuba svakinja opravlja svojo učiteljsko službo. Nič ji nisem zavidal tistega dne, kajti bil je prvi šolski dan. Naši šolarji so po preživetih počitnicah kot žrebički, žrebički pa ravno niso pojem poslušnosti v mojih razmišljanjih me je zmotil Avtobus z ljubljansko skupino, ki je ravno

takrat prispel. Drago mi je močno priporočal ogled avtobusa, kajti to je bil lokal na kolesih. Seveda je vsa moška vodniška smetana zamenjala prevozno sredstvo. Moški se pač v »oštariji« bolje počutimo. Dekleta so nas prav prisrčno ozmerjale z »Koroščiki«. Večinoma so se poznali že iz preteklih pohodov, tako je prav meni črnolasa gospa ukazovalno porinila fotoaparata, da sem jih ovekovečil v baru na kolesih. »Še mulo mi reči!« sem godrnjal sam pri sebi. Ob prav posrečenih šalah in prešernem nasmehu je izginila tudi moja globoka užaljenost. Temačni in skrivnostni poključki gozdovi so nas pričakali umiti od rose in moja romantična gozdarska dušica se je izgubila v razmišljanjih o bajkah in pripovedkah o teh prostranih gozdovih. Planina Konjščica je bila naša končna postaja. Nahrbtniki so bili hitro na ramah in kolona petdesetih žensk in desetih vodnikov je krenila na pot proti cilju. Po nekaj krajših počitkih smo prispeli do Vodnikove kočice. Tam nas je pričakal naš gorski vodnik Franc Tamše z ženo Miro in prav vesel sem bil njune nav-

zočnosti v skupini, kajti Franc je izkušen vodnik od katerega se da marsikaj naučiti. Sam s tako velikimi skupinami do takrat nisem imel izkušenj. Nad skupino sem bil prijetno presenečen, kajti skupina je delovala precej homogeno in sproščeno, ni bilo slišati godrnjanja in nerganja, kakršnega sem navajen z ostalih planinskih tur. »No, bomo že videli, kako bo od Vodnikove proti Kredarici« sem mislil sam pri sebi. Še gasilska slika na koči in že smo se napotili proti Kredarici, cilju današnjega dne. Bolj smo se bližali cilju, bolj je ozračje prevečala sproščenost in vedrost. Ko je sonce predrlo oblake, so se slišali radostni vzkliki. Čez nekaj trenutkov so polne vznemirjenja opazovale vrh malega Triglava, ki se je prikazal izza koprenastih oblakov. Tudi melišče pod kočjo, ki je bilo poraslo z alpskim cvetjem, je v njih vzbudilo zanimanje. Spoznal sem, da so se te ženske v svoji borbi za življenje v bistvu naučile spoštovati vsak lep trenutek, ki nam ga je stvarnik namenil. Na kočjo sem prišel že kar ganjen nad toliko pozitivne energije kot so jo pokazale. Po počitku in okrepcilu smo se zbrali v kapelici Marije Snežne na Kredarici. Dovški župnik g. Franc Urbanija je izpeljal prav prisrčno mašo. Na obrazih se je zrcalila globoka vernost in upanje, tudi kakšno solzo sem opazil. Ob pesmi smo se odpravili iz kapelice v prepričanju, da se drugo leto zopet vsi srečamo tukaj. Večer je prinesel tudi presenečenje. Na kočjo je prispel naš vrhunski alpinist in smučar Davo Karničar. Pripravil je lepo predavanje ob diapozitivih. Naslednji dan je tudi nesebično priskočil na pomoč pri vzponu na

R A Z S T A V A

SRCE IN ŽILE

"ZA ZDRAV ŽIVLJENSKI SLOG"

Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, podružnica Slovenj Gradec in Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec sta ob letošnjem Svetovnem dnevu srca (30. september) pripravila razstavo, ki poučno in nazorno prikazuje bistvene poudarke v prizadevanjih za zdravje srca in ožilja, pa tudi temnejšo plat bolezni in posledic malomarne skrbi za zdravje. Razstava je v Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec na Glavnem trgu II. v Slovenj Gradcu odprta od 28. septembra do 20. oktobra.

ZVEZA HRANILNO KREDITNIH SLUŽB SLOVENIJE, p.o. LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
 Telefon 02 883 93 00

Z blagajniškimi mesti:
Slovenj Gradec, Celjska 7 ☎ 02 883 93 13
Mislinja ☎ 02 885 70 51
Dravograd ☎ 02 871 04 90
Radlje ob Dravi ☎ 02 888 00 10
Prevalje ☎ 02 881 78 10

Svojim varčevalcem nudimo:

VODENJE TOLARSKIH VLOG ZA DOMAČE FIZIČNE IN PRAVNE OSEBE

- **hranilna knjižica** vam omogoča neomejeno gotovinsko razpolaganje s sredstvi na knjižici
- **žiro račun** za občane, samostojne podjetnike in društva
- **tolarske vezave**, ki so lahko kratkoročne in dolgoročne
- **tekoči račun** predstavlja sodobno obliko brezgotovinskega poslovanja, vključuje tudi možnost pridobitve bankomatske in plačilne kartice

KREDITIRANJE ZA NASLEDNJE NAMENE

- investicije za kmetijske namene
- dopolnilne dejavnosti na kmetijah
- nakup kmetijskega repromateriala
- potrošniška posojila

HKS POSREDUJE

- posojila Javnega sklada RS za regionalni razvoj v različne oblike državnih subvencij in subvencij lokalnih skupnosti namenjenih kmetijstvu

DODATNE STORITVE

- MAGNA kartica
- posredovanje pri trgovanju z vrednostnimi papirji

PLAČILNI PROMET

- plačevanje vseh vrst položnic
- unovčevanje nakaznic

OHRANJAMO TRADICIJO IN SKRIBIMO ZA RAZVOJ

vrh. Večer se je hitro prevesil v noč in naponi tega dneva so v ude naselili prijetno utrujenost. Počasi smo se odpravili spat. Nekateri v sobe, spet drugi smo si izbrali skupna ležišča čisto pod slemenom koč. Ob vseh šalah kar ni bilo mogoče zaspati, navali smeha so se vrstili eden za drugim. Naša sostanovalka mi je celo povedala nasvet, kako uspešno izklopiš profesionalnega smrčaka. Zopet se je izkazal slovenski pregovor »Kdor drugemu jamo koplje, sam...« Sama je namreč prva zažagala globoko v lesene stene koč, Tinček in Drago pa sta ji hitro ponudila visoko profesionalno pomoč. Rahel stisk za nos, nekaj neartikuliranih zvokov, smeh in zopet smo prekinili kratek spanec. Ko sem se nagnil skozi ozko podstrešno okno sem uzrl prekrasno sliko. Triglavsko pogorje je tiho ždelo, obsijano z žametno svetlobo večnega popotnika meseca, ki se je tiho muzal skozi noč. Spokojno tišino so motili le občasni sunki tulečega vetra, ki je opozarjal na moč in krutost narave. Noč je naposled postala zmagovalec in poslednji smo utrujeni zaspali.

Spokojni spanec je prekinila moja ne bodi je treba ura točno ob petih. Dogovorili smo se, da na vrh odrinemo ob šesti uri. Zunaj je še gospodarila trda tema, ko se je koč pričela prebujati. Pospravili smo zajtrk in ob šestih se je celotna skupina zbrala pred koč. Franc Tamše je podal še zadnje napotke in karavana je krenila proti steni. Na številnih obrazih je bilo moč opaziti toge zaskrbljene poteze, vendar hkrati tudi trdo odločnost. Vrh in okoliški hribovi niso bili vidni, kajti nad pogorjem je gospodarila megla. Ob prvih klinih in jeklenicah smo vodniki pod budnim očesom Franca že zaznali morebitne težave, zaradi tega smo se pomešali med pohodnice. Sam sem prevzel gospo Kristino. Povedala mi je, da je stara že kar nekaj let čez šestdeset, za točna leta pa tisti, ki smo vzgojeni v duhu stare Dunajske šole, nikoli ne vprašamo. Lepo sva napredovala, isto kot celotna skupina na repu kolone, ki jo je bodril moj hribovski tovariš Gida. Počitki so postajali vedno pogostejši, Kristina se namreč bori že vrsto let še s povišanim sladkorjem. Pristala sva na repu kolone. Najini skupinici se je pridružila še Majda, ki je po poklicu tudi višja medicinska sestra. S Kristino se je zapletla v lep pogovor poln optimističnih besed. Njena pomoč je bila prav dobrodošla. Hitro smo pristali na malem Triglavu, kjer je imel veter svoj divji ples. Za trenutek je pregnal celo meglo in nam pričaral prelep pogled na vrh in ostale vršace. Že naslednji hip pa se je vrnila še gostejša megla. Z jekleno voljo se je moja varovanka pomikala proti vrhu in ga prav kmalu dosegla. Skoraj vsi smo ji iskreno čestitali, potočili solzico

zmagoslavja in iskrene sreče. Po fotografiranju in krstu novink smo začeli hitri toda varni sestop z gore, kajti v zraku je bilo čutili nevarnost strele. Kasneje po našem sestopu je tudi udarila, vendar po posredovanju Franca, Jurija in ostalih reševalcev ni zahtevala žrtev. Po krajšem počitku na Kredarici smo pohiteli proti dolini Krme, kajti iz goste megle je pričelo rahlo deževati.

Gosta megla je preprečila tudi pristanek helikopterja slovenske vojske, ki nam je na tej turi priskočil na pomoč. Skupina namreč organizira za tiste ženske, ki bi si želele preživeti družaben večer na Kredarici, vendar poti ne bi zmogle helikopterski prevoz. Letos je bilo takšnih udeleženk srečanja sedem. Na vrnitev v dolino so morale počakati do izboljšanja vremenskih razmer.

Nebo je postajalo vedno bolj sivo in turobno, kot bi se navzelo mojega razpoloženja. Vedno, ko se vračam v civilizacijo, postanem globoko otožen. Tokrat sem preživel dva zares lepa dneva. Lepota gora je ostajala za mano, delček pa sem je ukradel in v svojem srcu odnesel domov mojemu sinu Nejcju. Dež je vedno bolj bičal razgrete obraze vendar vztrajnosti ni mogel premagati.

Tokrat nam je bila gora naklonjena in vsi smo se srečno vrnili do avtobusa. Po menjavi garderobe smo odrinili proti Bledu, kjer nas je čakal slovesni zaključek odprave. Nekatera dekleta so omenjale celo ples. »Le kako boste deklice uboge še plesale po takšni turi?« sem se muzal čisto na tiho.

Kasnejši dogodki so pokazali, da sem se zopet uštel kot že nekajkrat pri tej prijetnih presenečenj polni skupini. V kavarni na Bledu nas je pričakala Dr. Marija Vegelj Pirc, ki je vodja oddelka za psihoonkologijo na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Skupaj z Ano sta vsem udeleženkam in vodnikom podelili priznanja za osvojen vrh. Po uradnem delu je lokalni glasbenik pričel z izvajanjem prijetne plesne glasbe. Plesišče se je naenkrat napolnilo, prostor je napolnila pozitivna energija, utrujenost je izginila. Mimoideči so presenečeno opazovali razigrano družbo, ki je na začetku tedna prebudila Bled iz naveličanege dremeža. Tudi sam sem se udeležil plesa in kljub sedemdesetih letih moje prve plesalke odplesal prav divji venček polk, iskreno sem jo občudoval.

Skladbe so se vrstila ena lepša kot druga in prehitro je nastopil čas slovesa. Na poti domov mi je prišla na misel tista primorska od Mlakarja »Kaku tista noč je ljepa bla, ko nikdar prej an pol nobena...«. Ko sem se doma ulegel v posteljo z nekim novim notranjim mirom, se je sin v spokojnem spancu prižrel k meni in delil z mano lepote preteklih dni. ▲

ČEBELE V OKTOBRU

ČEBELARSTVO

JANEZ BAUER

Oktober je mesec, ko s čebelami nimamo posebnega dela. Nahranili smo jih že v septembru. Z dovolj veliko zalogo predelane sladkorne raztopine, vsaj 15 kg, ki se ne bo strdila v satju, bodo naše čebelje družine lahko dočakale pomlad in novo prebujanje narave. Sedaj cvetijo le še redke rastline, medeni viri v naravi pa so popolnoma presahnili. Čebele le tu in tam prinesejo v panj še kak košček cvetnega prahu. Rečemo mu tudi obnožina, saj ga čebele tvorijo v posebnih koških ob nogah. To je njihov vir beljakovinske hrane, s katero krmijo zalego. Ker pa v drugi polovici leta matica zmanjšuje zaleganje, je tudi potreba po cvetnem prahu manjša. Čebele se že pripravljajo na zimovanje. Ob prvih hladnih dneh se oblikujejo v zimsko gručo, nekakšno kroglo, v kateri bodo preživele zimske dni. Zato je najbolje, da jih pustimo na miru, da si same uredijo prostor za prezimovanje. Tudi odevati in pokrivati jih še ni treba. Čebele ne zebe. Pod osem stopinjami namreč ne letijo več, ampak otrpnejo in obmirujejo. Življenjske funkcije in prebava se jim zmanjša in tako dremljejo in čakajo na tople sončne dneve.

V oktobru se pričnejo tisti mračni deževni dnevi, ko nas zmrazi do kosti. Pričnejo se tudi prvi prehladi in na obzorju se pojavlja

tudi gripa. Sedaj je skrajni čas, da se spomnimo na med. Med ni zdravilo, je pa prava zakladnica zdravilnih snovi, vitaminov in mineralov, je lahko prebavljiva hrana, ki nam dviguje odpornost in blaži težave. Med je verjetno najstarejše in najbolj znano domače zdravilo. O zdravilnosti in koristnosti medu je bilo napisano že veliko knjig in razprav, znanstveniki in zdravniki iz celega sveta prirejajo kongrese in posvetovanja, kjer si izmenjujejo izkušnje in dognanja o koristni in zdravilni vlogi medu. Spomladi smo imeli na obisku prim. dr. Friderika KAPŠA, ki proučuje zdravilne lastnosti medu. Ugotovil je, da so v medu vse sestavine, ki jih človek potrebuje za življenje.

Torej bi človek preživel tudi, če bi jedel samo med in nič drugega. Vse to dokazuje, kako čudovite živalice so naše čebele in kako dober, koristen in zdravilen je naš med. Kaj nam preostane drugega, kot da stopimo do najbližjega čebelarja po kozarec medu in ga doma postavimo na vidno mesto, tako da bo vedno vsem na voljo.

Žlička medu zjutraj za dobro jutro nam polepša dan, da nam energijo in nas zaščiti pred prehladom. Pravijo, da je v žlički medu cela domača lekarna. ▲

Dober recept

V tem jesenskem času je čas, da kaj dobrega spečemo v pečici.

Ponujamo vam recept za

Medeni kolač z lešniki

Potrebujemo:

200 g moko,
200 g lešnikov,
200 g medu,
3 jajca,
2 beljaka,
1 dl olja,

60 g sladkorja v prahu in
ščepec soli

V globoki skledi zmešamo 3 rumenjake, med in sladkor v prahu. Dodamo olje, zmlete lešnike, moko, ščepec soli in čvrst sneg iz 5 beljakov.

Maso vlijemo v namaščen in pomokan pekač ter pečemo 40 minut pri 200 stopinj Celzija. Ko je kolač pečen, ga potresemo s sladkorjem v prahu.

Recept je našel za vas Janez Bauer.

ZM d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

PE Podružnica SLOVENJ GRADEC

tel.: (02) 88 12 700, (02) 88 12 730, fax: (02) 88 12 737

Izberite
MODRO
svojo pot.

Zavarovalnica Maribor d.d.
zanesljiv partner za vse vrste
zavarovanj.

Zavarovalnica
z najdaljšo tradicijo
in največ
zavarovanci
na Koroškem!

KOROŠKI TURISTIČNI TEDEN

JANEZ ŠVAB

Že večkrat sem pisal o tem, da je Črna svojevrsten kraj, to dokazuje tudi s tem, da je že kar šestinštiridesetkrat praznovala svoj praznik – Koroški turistični teden, kot eno najstarejših tovrstnih turističnih prireditev pri nas. Že od nekdaj so ga zaznamovale etnološke, kulturne in športne prireditve in le to obujanje »pravih vsebin« ga je obdržalo do dandanes.

Tradicionalno se pri izbiri datuma gleda na to, da je 15 avgust v praznujočem tednu in letos se je pričelo enajstega in končalo devetnajstega avgusta. Velik cerkven praznik, zadnja leta tudi dela prost dan, je že od nekdaj prizorišče velikega »jarmaka« v Črni in letos verjeli ali ne, je bilo postavljenih preko stodvajset »štantov«. Le redki niso bili zadovoljni s prodajo, v utesnjeni Črni pa vlada za ta dan pravi »prometni kaos«, ki ga domači gasilci v vlogi redarjev kar dobro razrešujejo.

Ker sem se že odločil, da bom v naši reviji o prireditvah nekaj napisal, bo nekaj več o novih prireditvah, tradicionalne pa bodo le omenjene.

Vsega skupaj se je v devetih dneh zvrstilo 42 (dvainštirideset) prireditev in ob tem je na prireditvah aktivno sodelovalo preko 500 ljudi. Se strinjate da je to veliko za malo Črno (slabih 4000 prebivalcev)?

Še v rahlo deževno sobotno jutro so nas s pravim koncertom prebudili strelci z možnarji iz Mežice. Že med samim pokanjem so se pričele razstave; mimogrede imeli smo dve čudoviti razstavi. Prva je bila »naša prava gozdarska«, postavila pa sta jo res mojster fotografije naš rojak iz Kočevske Janez Konečnik s svojimi fotografijami in pa Boštjan Hribernik s pravim herbarijem, kjer si lahko videl vse drevesne in grmovne vrste, ki rastejo pri nas na Koroškem.

Drugo razstavo pa so pripravili upokojenci iz Črne in za videti so bile prave »kleklarske in štrikarske umetnije«.

Prva sobota je že kar nakazo-

vala s prireditvami bogat teden, kajti prvič smo tu videli stare avtomobile in motorje, kolesarji so se povzpeli k znameniti Najevski lipi in na že enainvajsetem maratonu Kralja Matjaža se je vse skupaj uradno začelo.

Da smo lahko lažje dočakali ognjemet, ki je bil letos za veliko število gledalcev kar presenetljiv (del ga je potekal iz cerkve Sv. Ožbolta in na »turnu« te cerkve je glasbenik na trobento zaigral znano Tišino), je bila pred tem že čudovita prireditev »Ncoj je an fajm večer«. Letno gledališče, ki smo ga prav za turistični teden postavili za Hotelom Krnes, je bilo pravo prizorišče za predstavo »GORNE« iz Mežice, »MATA« iz Črne in posameznikov na instrumentih ali pri igranju skečev, deklamacijah.

Letno gledališče s svojimi prireditvami, oglarska kopa in delavnice na vasi so zaznamovale ta teden. Kopo, ki jo je svečano prižgal naš župnik Anton Vrisk, je kahal »en zavber fant«, oglar, ki za razliko od starih oglarjev ni bil Lah, pač pa Edov Vanč (Keber Ivan) iz Koprivne. Vse mu je uspelo, malo jezen je bil le na »foršner-

ja«, ki mu sploh ni prinesel »šnopsa« (op. Saj bi mu ga, pa Lizike ni imel s seboj v borni oglarski bajti). Obiskov pa mu vseeno ni manjkalo, saj so mu zapeli in kaj povedali med drugim tudi: župan, župnik, včasih Kralj Matjaž Dragan Milošević, Tadeja Germadnik, Črnjanski pobi, Roženičnikova Vera, Cerkveni zbor, Harmonikaški orkester in tudi Kamnikov Milan mu je »vrgu en pacl gr na oigen«.

Lovci so tudi imeli dve predstavitvi: tradicionalno streljanje na Ježevem, od srca pa smo se nasmejali lovcem, še bolj pa njihovim ženam iz Libelič, uživali smo ob pesmih lovskih rogov LDMuta in okteta pevcev LD Peca Mežica. Da je bil ta lovski večer še lepši, pa so ne samo s svojo lepoto, pač pa tudi z znanjem prikazali mladi: citrašica Urša Predikaka, pevka in kitaristka Vera Roženičnik in voditeljja Tadeja Germadnik in Simetinger Tomi.

Tudi za kulturo je bilo poskrbljeno; za smeh so poskrbeli prijatelji iz Šmiklavža s svojo Burko o jezičnem dohtarju, zapeli so Graški fantje in da ne pozabim,

meni osebno je bil najbolj všeč »Krvavelj«. Niko Brumen je povedal same resnične, vendar je bilo vmes nekaj takih, da so se eni samo na tiho hihitali; bolj resno sta svoja dela predstavila Miha Lotrič in Milan Pečovnik.

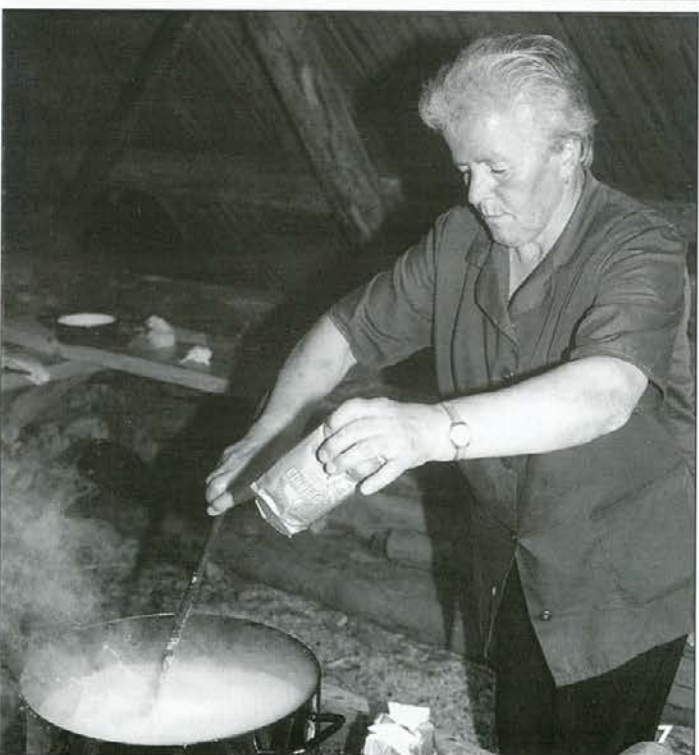
Planinci so obudili eno najlepših poti na Raduho – Hojnikovo pot in ker nas večina tega popotnika, izumitelja in župnika ni poznala, ga je nam predstavil njegov naslednik. Večer so zaključili naši alpinisti s čudovito serijo diapozitivov na platnu in duhovitimi komentarji v Letnem gledališču.

Kaj pa najmlajši? Za kar dobro ceno sta v goste prišla znana Spidi in Gogi, o, to je bilo otroškega smeha, ki pa resnici na ljubo marsikaj odtehta. Malo večji pa so si nekaj »žurov« priredili sami, enega pa je darovalo tudi Turistično društvo Črna.

Omenil sem že, da so ta teden zaznamovale tudi delavnice na vasi. Trendi v turizmu so pač taki, da se v vaseh, mestih nekaj dela in obiskovalci lahko to delo ne samo vidijo, temveč tudi poizkusijo in tako je bilo tudi pri nas.

Lipiju so lahko pomagali nacepiti »šitelne«, Lojzu so nekateri pomagali delati »Koroški (špevtast) plot«, Tonču so pomagali pri tesanju, le za Vilijevo delo (igranje harmonike na vasi) je bilo potrebno nekaj več predznanja. No, vseeno škoda, da vas večina ni videla res prelepih rož iz papirja, lahkih in lepih »cejn in košov« in pa res malo lesenega »holcarja« v naravni velikosti. Kaj pa vemo, morda bo organizator to naslednje leto ponovil?

KOROŠKI TURISTIČNI TEDEN IN ...

V Pongračičeve loge je prišlo kar veliko koroških konjenikov in v kočiji so medse pripeljali župana in predsednika Turističnega društva. Veliko znajo ti jahači, menda pa nam vsega še prikazali niso.

Kaj pa gozdarji? Po dveh letih »posta« na igrišču NK Peca, se je letošnje tekmovanje vrnilo tja na »tapravo mesto«, kot porečejo domačini. Tekmovanja v petih gozdarskih disciplinah se je udeležilo štiriindvajset tekmovalcev iz »obeh strani meje« (Štajercev in Korošcev). Zmagoslavje so domačini radodarno prepustili gostom (na tihem že kujejo maščevanje za tekmo v naslednjem letu).

Še dve novi, zanimivi prireditvi smo imeli v Črni. Predstavilo se je pet slovenskih krajev, dobrodošlico pa so jim s plesom Steleraja priredili plesalke in plesalci iz KUD Gozdar. Res, imeli smo Slovenijo v malem v Črni: Solčava je predstavila s pravo umetniško uprizoritvijo človeka iz Potočke zijalke, mehka govorica in suha roba so, čeprav iz ust našega rojaka, izdajali Ribničane, kamnoseki so nam predstavili Vuzenico in pravi aplavz je požel mož, ki je pred gledalci zelo na gladko razcepil kamen, koranti in druge maske so nam verno predstavile koga drugega kot nam drage Markovce iz Dravskega polja in če se je že prireditev pričela s plesom, se je tako tudi končala, za kar so poskrbeli in navdušili plesalke in plesalci iz Gornjih Petrovcev.

Šahovski turnir (25 ekip s kopico velemojstrov) je počasi napovedoval konec zanimivega tedna. Pa le še ni bilo čisto tako; kot so se nam prvo nedeljo predstavili slovenski kraji, so se na zaključku predstavili naši zaselki: Toplani so si dali opraviti z volno, Helenarji so bili, kdo ne ve - knapi, Koprivci so imeli letos še bolj slabo oglje in so »zakadili« Črno s svojim prika-

zom domače - kmečke kovačije, Ludrančani so navdušili z »dreš mašino«, Črnjane pa je predstavil pravcati čebelarški muzej. Društvo kmečkih žena je nam s svojim zborom, ki neguje prav takšne stare, lepe pesmi, popestrilo popoldan, za živahnost so poskrbeli Kavnikovi iz Javorja in harmonikaši iz Črne, katerim se je pa že kar mudilo na obisk Graške gore.

Samo malo kaj je ostalo kmetičam na lepo oblikovanih pladnjih, ki so pripravile lepo, domiselno pripravo jedil iz »našega konca«.

Dan se je hitro prevesil v noč in le malo je manjkalo, da se ne bi začel novi turistični teden, pa so čebelarji le malo pred polnočjo zaprli svoj »štant« z medico in podobnimi greha vrednimi pregrehami.

In namesto zaključka: Lahko bi napisal kaj drugače, vendar naj bo tako, kot je napisano v zloženci Turističnega društva Črna: Neprisiljena gostoljubnost koroških ljudi, pravljicična pokrajina in pestrost prireditev so garancija, da se boste imeli lepo inda se boste k nam še vračali.

- 1,2. Leseni "holcar" in papirnate rože pred rudarskim muzejem.
3. "Koprivski kovači"
4. Takšna tekma ni kar tako. Se koj vidi, da se je treba potruditi pri prelaganju polen.
5. Kmečke žene so kar lepo popestrile predstavitev zaselkov.
6. Ena izmed atraktivnih disciplin gozdarskega tekmovanja je podiranje na balon.
7. Slavka Trost vsako leto poskrbi za pristno "holcarsko" jed - polento, ki obiskovalcem prežene lakoto.

... UTRINKI IZ GOZDARSKEGA TEKMOVANJA, KI STA JIH V FOTOAPARAT UJELA FRANC JURAČ IN JANEZ ŠVAB

1. Oglar Vanč se sprašuje kje je "forštner", da bi mu prinesel "šnopsa".
2. Sekanje s sekiro na tarčo.
3. Preizkusni rez.
4. "Da oglarju ni bilo dolgčas"
5. Menjava verige in obračanje letve
- 6,7. Zmagovalcem je podelil pokale Ernest Ruter, vodja PE Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.
8. Po končanem tekmovanju so tekmovalci stopili skupaj in nastal je tale posnetek.

GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC

Vorančev trg 1
2380 Slovenj Gradec

Telefon, nc: 88 43 332, Faks: 88 42 684

E-mail: viharnik@gg-sg.si

SERVIS

Če ste lastnik tovornega vozila, gradbenega ali kmetijskega stroja, potem prav gotovo potrebujete nekoga, ki vam bo pomagal skrbeti zanj.

S svojimi dolgoletnimi izkušnjami in usposobljenimi delavci vam nudimo:

- vzdrževanje vseh vrst tovornih vozil z nadgradnjami
- montažo in vzdrževanje hidravličnih dvigal
- merjenje tlakov in nastavitve varnostnih ventilov
- avtooptiko za tovorna vozila - merjenje nastavitve stekanja koles in osi z lasersko optično merilno napravo
- centriranje koles za tovorna vozila
- demontažo in montažo avto-

plaščev tovornih vozil, gradbenih strojev in traktorjev do velikosti 56"

- prodajo vseh vrst avtoplaščev proizvajalcev Bandag, Sava, Semperit, Goodyear, Debica,...
- po konkurenčnih cenah obnovo izrabljenih pnevmatik
- pranje tovornih vozil z ročno enokrtačno napravo
- vzdrževanje in popravilo gradbene mehanizacije
- vzdrževanje in popravilo kmetijske mehanizacije (smo po-oblašeni servis traktorjev UNI-VERSAL)
- montažo in popravilo gozdarskih vitlov
- varenje, struženje, rezkanje

Obiščite nas ali pokličite za dodatne informacije!

PE SERVISI

Pameče 151, 2380 Slovenj Gradec

☎ (02) 88 46 100

Telefax: (02) 88 46 109

T R G O V I N A

LES

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA OSKRBO GOZDARSTVA

V naši gozdarski trgovini LES v Slovenj Gradcu in Radljah vam nudimo vse, kar potrebujete za delo v gozdu: vso gozdarsko orodje in opremo za posek in spravilo lesa, kolesne verige za traktor ali tovornjak, zaščitna sredstva in oblačila za gozdarje, kosilnice in motorne kose, škarje za živo mejo, motokultivatorje in še vse ostalo za delo v gozdu in na vrtu, itd...

Oglasite se pri nas.

SLOVENJ GRADEC,
Cesta na Štibus 1
☎ 88/501 620,
faks 88/42 684
RADLJE (Dvorec),
Koroška cesta 68
☎ 88/71 423,
faks 88/71 239

koroška banka

Koroška banka d.d. Slovenj Gradec,
bančna skupina Nove Ljubljanske banke

OSEBNO POSOJILO - ZA VEČJE NAKUPE

Ob morebitnem večjem nakupu se lahko odločite za najem osebnega posojila. V Koroški banki vam bomo odobrili posojilo za kakršenkoli namen, brez dokazil o tem, kako ga boste porabili. Znesek posojila vam lahko izplačamo tudi v gotovini. Posojilo lahko najamete na največ pet let, višina pa je odvisna od vaše kreditne sposobnosti.

Primer:

Osební krediti z zavarovanjem pri zavarovalnici

Višina posojila 1.000.000,00 SIT Doba odplačila 60 mesecev Realna obrestna mera 7,35 % Strošek odobritve 15.000,00 SIT Mesečna anuiteta 24.087,00 SIT **Skupna letna EOM 19,41 % Realni del EOM 9,83 %**

Posojilo do milijona tolarjev lahko najamete brez zavarovanja za največ eno leto, če že vsaj šest mesecev prejimate plačo ali pokojnino na tekoči račun v naši banki.

Primer:

Osební krediti brez zavarovanja

Višina posojila 1.000.000,00 SIT Doba odplačila 12 mesecev Realna obrestna mera 5,50 % Strošek odobritve 9.000,00 SIT Mesečna anuiteta 89.695,00 SIT **Skupna letna EOM 16,69 % Realni del EOM 7,32 %**

Navedeni izračuni so narejeni s predpostavko, da je datum črpanja kredita 30.9.2001.

VABIMO VAS, DA SE OGLASITE V KATERI OD NAŠIH POSLOVALNIC, KJER VAM BOMO Z VESELJEM SVETOVALI.

Koroška banka d.d.,
Slovenj Gradec, Glavni trg 30
Bančna skupina NLB